Leto XXX. — Številka 32
TRIDESET LET 1947–1977
Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 26. 4. 1977
Cena: 3 din
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V revoluciji prekaljeni

Jutri mineva 36 let, odkar je bila na pobudo in pod vodstvom KPS ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. S to genijalno in zgodovinsko politično potezo je KPS praktično po treh tednih okupacije enkrat za vselej usmerila slovenski narod, da se je zavestno in spontano pričel strnjevati v OF kot edinstveni vseljudski politični organizaciji v boju za osvoboditev, v katerem se je hkrati pričela tudi revolucija za novo demokratično in federativno Jugoslavijo.

27. aprila 1941 je bila potrjena skozi programsko usmeritev OF enkratna in zgodovinsko pomembna odločitev za večino, ki je takoj razumela, da le skupni boj za svobodo proti do zob oboroženemu okupatorju lahko prinese zmago. Ideje OF so dosegle sleherno vas in mesto. Člani KPS so potrkali na vrata najnaprednejših Slovencev in preko njih pričeli širino osveščanja vseh, ki so komaj slutili, kako velik boj je pričel biti slovenski narod. Vedeli pa so, da se je treba okupatorjem upreti, da je treba, čeprav golih rok, v boj za svobodo. V teh usodnih dneh se je pričela kovati naša preobrazba, pričela se je velika preskušnja vseh. Vloga in delež OF za razvoj partizanskih enot in vključevanje aktivistov v vse dejavnosti, ki so zadajale okupatorjem in domačim izdajalcem smrtne udarce in vloga OF v funkciji nastajanja nove ljudske oblasti v okupirani domovini sta bili zmagoviti predvsem zato, ker je KPS gradila OF na iskrenem zaupanju, na enotnosti in spoštovanju ljudi ne glede na socialna, nacionalna ali verska prepričanja.

Ko ob našem prazniku razmišljamo in obujamo veličino NOB, hkrati pa ocenjujemo dobra tri desetletja povojnega razvoja, moramo na glas priznati, da so dosežki, ki sta jih vsak izmed nas in družba kot celota dosegla na družbeno ekonomskem in družbenopolitičnem področju, velikanski. Hitri in plebiscitarno dogovorjeni koraki razvoja našega samoupravnega socializma, naše demokracije in humanizacije so do temeljev spremenili našo družbo.

V tej preobrazbi — revoluciji, ko se kali svoboden, neodvisen, enakopraven človek, ko zavestno v najširšem pomenu besede gradimo samoupravno in demokratično neuvrščeno Jugoslavijo, ima kot naslednica OF socialistična zveza delovnih ljudi vlogo organiziranega nastopa uveljavljanja ustavnih samoupravljalskih in političnih pravic delovnih ljudi, v boju za ekonomsko demokracijo, ki bistveno pogojuje stopnjo človekove svobode in uresničevanja vseh drugih človekovih pravic in svoboščin. In v tej bitki ima pravico in dolžnost aktivno in organizirano prek SZDL soustvarjati naš še boljši jutri vsak, ki mu pomenijo svoboda, bratstvo, demokracija, samoupravni socializem in neuvrščenost njegov življenjski cilj.

Kot so se naši ljudje množično vključevali v pokret OF, čeprav so z izraženo pripadnostjo tvegali svoja življenja, tako množično in še bolj bi se morali v sedanjem času našega razvoja strniti okrog SZDL prav vsi. Preko organizirane politične akcije morajo naši aktivisti pridobiti čim širši krog občanov in delovnih ljudi, da vsi skupaj dogovorjeno in organizirano vplivamo na razreševanja problemov in nalog, ki smo jih skupaj začrtali.

Praznik obletnice OF je najprimernejši trenutek ocenitve naše poti, je pa tudi trenutek, da se vsi bolj kot kdajkoli zamislimo: Mar ni tudi moja dolžnost biti aktivni soustvarjalec te samoupravne socialistične družbe, ki me je iz hlapca Jerneja dvignila v svobodnega in socialno brezskrbnega človeka.

Vsem občanom in delovnim ljudem Gorenjske iskrene čestitke ob prazniku OF.

Medobčinski svet SZDL
za Gorenjsko
Predsednik Janez Varl

S svečanega sprejema na brniškem letališču — Foto: F. Perdan

Prisrčen sprejem

Predsednik republike Josip Broz-Tito je v nedelj popoldne prispel v Slovenijo, včeraj pa se je ude ležil slavnostne seje CK ZKS v Ljubljani ob 40. obletnici ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije

Predsednik republike Josip Broz-Tito je z ženo Jovanko v nedeljo, 24. aprila, popoldne prispel v Slovenijo. Na brniškem letališču ga je prisrčno pozdravila precejšnja množica, na letališki ploščadi pa so mu zaželeli dobrodošlico Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, France Popit, Edvard Kardelj z ženo, Stane Dolanc z ženo, Marijan Brecelj, Andrej Marinc in drugi najvišji predstavniki slovenskega družbenopolitičnega življenja ter predstavniki kranjske občine Judita Rakovec in Henrik Peternelj. Šopek cvetja pa sta predsedniku Titu in ženi izročila učenca osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča Karmen Zirchelbach in Gorazd Tršan. Z letališča se je predsednik s spremstvom odpeljal na Brdo pri Kranju.

Včeraj, 25. aprila, dopoldne pa je predsednika Tita z ženo in spremstvom pozdravila slavnostno okrašena Ljubljana. Vse od Kranja do Ljubljane in v Ljubljani je visokega gosta, ki se je udeležil slavnostne seje CK ZKS ob 40. obletnici ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, pozdravljalo na tisoče prebivalcev, mladih iz šol in drugih, ki so prišli iz vseh krajev Slovenije. Pred dvorano kina Union so predsednika sprejeli predstavniki slovenskega družbenopolitičnega življenja, v dvorani pa se je nato začela slavnostna seja.

Slavnostni govor je imel predsednik CK ZKS France Popit, ki je najprej pozdravil predsednika Tita, nato pa prek 700 delegatov in udeležence ustanovnega kongresa KPS na Čebinah. Seje so se poleg uglednih predstavnikov družbenega, kulturnega in političnega življenja Slovenije udeležile tudi delegacije CK ZKJ, delegacije CK ZK Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvatske Makedonije, Srbije, delegacije pokrajinskega komiteja ZK Kosova in Vojvodine, delegacije iz Trsta, komunističnih partij Avstrije in Italije, predstavniki zveze slovenskih organizacij iz Celovca in druge.

France Popit je v svojem govoru orisal enotnost in revolucionarno pot naše partije, njene vloge in ugleda, ki ga uživa doma in v svetu danes, ko praznujemo 40-letnico njene ustanovitve in ko hkrati proslavljamo 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegov 85. jubilej.

Potem je spregovoril tudi predsednik Tito in poudaril: »Če ne bi prec vojno ob ustanovitvi komunistične partije Slovenije in Hrvatske tak odločno postavili v ospredje nacio nalno vprašanje, bi nam bilo me vojno veliko teže; ne bi se mogl združeni tako odločno upreti oku patorju. Ta enotnost, rojena pred i med vojno, naj bo živa tudi naprej

Danes imamo v naših vrstah 1, milijona komunistov. To je velik vojska v borbi za nadaljnji napre dek. Vedeti moramo, da naša revolu cija še ni končana; še so sovražniki Prepričan pa sem, če bomo priprav ljeni, da se nam ne more nič zgo diti . . .«

Danes podeljena republiška priznanja OF

LJUBLJANA — Danes ob 10. uri bo v veliki dvorani skupščine SRS slavnostna seja republiške konference SZDL ob obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda. Na seji, ki jo bo vodil predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič, bodo dolgoletnim slovenskim družbenopolitičnim delavcem podelili letošnja priznanja OF. Prejeli jih bodo: Alfonz Grmek, Matevž Hace, Ema Hojkar, Rado Janežič, Pepca Kardelj, Zmaga Kavčič, Dušan Kolenc, Milan Lokar, Angela Miklavc, Bogdan Osolnik, Marija Pleteršek, Mirko Podbevšek, Miha Potočnik, Jože Primožič, Viktor Stopar, Lojzka Stropnik, Milan Vižintin, Milovan Zidar ter Kulturno društvo »Ivan Trinko« iz Čedada in Lovska zveza Slovenije. L. B.

Naročnik:

II. MEDNARODNI SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA od 6. do 13. maja

Podeljeni nagradi Dimitrije Tucović

Žirija za podelitev Ninove nagrade »Dimitrije Tucović« je razglasila za knjigi leta razpravo Edvarda Kardelja »Protislovja družbene lastnine v sodobni socialistični praksi,« ki jo je izdala Državna založba Slovenije in delo profesorja dr. Miroslava Pečujlića »Srečanje svetov« objavljeno v treh delih antologije »Marksizem – misel našega časa«, ki jo je natisnilo časopisno založniško podjetje Uradni list SFRJ.

Nagrada »Dimitrije Tucović« za najboljše publicistično delo, objavljeno v preteklem letu v enem od jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije, znaša 20.000 dinarjev in je letos prvič podeljena. Razpisali so jo ob 40-letnici izhajanja predvojnega in 25. obletnici prve povojne številke časopisa NIN.

Nova nadomestila

Zvezni izvršni svet je sprejel predlog dogovora o nadomestilih za koruzno moko, mleko, mlečne izdelke, sveže meso, sojo in umetna gnojila, ki se bodo izplačevala v drugem polletju. Predlog so sprejeli zato, da bo lahko uresničena politika cen za letos. Do omenjenih nadomestil so upravičene organizacije združenega dela, ki te izdelke predelujejo ali jih prodajajo potrošnikom. Zaradi višjih predelovalnih in pridelovalnih stroškov je namreč grozila občutna podražitev vseh teh proizvodov.

Novi cenzusi

Skupščina zveze skupnosti otroškega varstva Slovenije je sprejela sklep o uveljavitvi drugačnih cenzusov za otroške dodatke. Višine otroških dodatkov so po dohodku na družinskega člana razdeljene v štiri skupine. V družinah, kjer je dohodek na družinskega člana nižji od 1200 din mesečno, dobi prvi otrok 260 din dodatka, vsak naslednji pa 360 din. Če je dohodek na člana od 1200 do 1400 din dobi prvi 220, vsak naslednji pa 310 din dodatka; če je dohodek na člana med 1400 in 1900 din dobi prvi otrok 170 din vsak naslednji 230 din dodatka in če znaša dohodek na člana od 1900 do 2200 din je prvi otrok upravičen do dodatka v višini 130 din, vsak naslednji pa do 180 din dodatka. Na podlagi novih meril je tudi določeno, da so starši upravičeni za težje telesno ali duševno prizadetega otroka do posebnega dodatka, ki znaša 105 dinarjev in samohranilci do dodatka, ki znaša 60 dinarjev.

Na novo je določena tudi denarna pomoč za novorojenega otroka v letu 1977. Če je mesečni dohodek na družinskega člana nižji od 1200 dinarjev, oziroma, če je dohodek od kmetijske dejavnosti na družinskega člana nižji od 1200 dinarjev letno, znaša pomoč 750 dinarjev. Če pa je dohodek višji, dobi mati za opremo novorojenčka 350 dinarjev.

Otroci iz kmečkih družin, ki jim je pomoč nujno potrebna, imajo pravico do 160 din dodatka mesečno. Izpolnjevati pa morajo naslednje pogoje: da je dohodek od kmetijstva poglavitni vir dohodka njihovih družin ali pa so brez dohodka in živijo v kmečkih gospodinjstvih, katerih skupni katastrski dohodek ne presega 2000 din ali 600 din na družinskega člana. Skupnost otroškega varstva v posamezni občini lahko v izjemnih primerih določi višji ali nižji dohodek.

Dražji mazut in kurilno olje?

Komaj so bila uzakonjene nove cene bencina in nekaterih drugih naftnih derivatov, je že na vrsti nova zahteva po podražitvi mazuta in kurilnega olja. Utemeljitev je preprosta: če bosta omenjeni gorivi še naprej enake cene, jih ne bo toliko kot jih potrebujemo. Sicer pa jih že sedaj primanjkuje in sicer v Sloveniji, Makedoniji in nekaj tudi v Črni gori. To se pravi: v republikah, kjer ni rafinerij.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE IVANU TOMINCU V STRAŽIŠČU – Kranj – V petek, 22. aprila, je bila pred Tominčevo hišo v Stražišču velika proslava, ki so se je udeležili mnogi predvojni komunisti in revolucionarji, med njimi tudi Miha Marinko, član sveta federacije in udeleženec ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, tako kot Ivan Tominec, ter številni Kranjčani, Strašani, predstavniki občinskih in krajevnih družbenopolitičnih organizacij, praporščaki, pevci, godba in šolska mladina. Slavnostni govor je imel predvojni komunist Tine Zaletel, ki je orisal svetel lik tega revolucionarja; proslavo pa so s kulturnim sporedom dopolnili domači pevci, recitatorji in kranjska godba na pihala.
Po končani proslavi je bilo slavnostno zasedanje sveta krajevne skupnosti v šoli Lucijan Seljak, kjer so pripravili slikovno razstavo o življenju in delu Ivana Tominca. – I. S. – Foto: F. Perdan

JESENICE

V četrtek, 28. aprila, bodo ločene seje vseh treh zborov skupščine občine, na katerih bodo razpravljali o poročilu o delu zdravstvenih organizacij na območju občine Jesenice, o poročilu o realizaciji programa komunalnih del za leto 1976 ter srednjeročnega programa za obdobje 1973 do 1976, o osnutku odloka o proračunu občine Jesenice za leto 1977, o predlogu odloka o spremembi odloka o zakloniščih na območju občine Jesenice, o predlogu za preimenovanje temeljne organizacije združenega dela Posebne osnovne šole Jesenice v temeljno organizacijo združenega dela osnovne šole Polde Stražišar Jesenice, razpravljali pa bodo tudi o predlogih samoupravnih sporazumov o temeljih planov družbenih dejavnosti za obdobje 1976 do 1980 v SRS. Na dnevnem redu vseh treh sej zborov skupščine občine so tudi volitve in imenovanja in delegatska vprašanja. D. S.

V petek, 22. aprila, je bila na Jesenicah seja predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, na kateri so razpravljali o letošnjih priznanjih OF, ki jih bodo podelili šestim posameznikom, po krajevnih skupnostih pa bodo letos prvič podeljevali tudi bronasta priznanja OF. Na seji so razpravljali tudi o gospodarskih rezultatih v minulem letu in sklenili, da morajo vse organizacije, ki so poslovale pod planom, z izgubo ali na robu rentabilnosti, izdelati posebne analize vzrokov in ukrepov za takšno stanje. D. S.

Danes, 26. aprila, bo v konferenčni sobi redna seja izvršnega sveta, na kateri bodo razpravljali o spremembi odredbe o določitvi temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki so posebnega pomena za narodno gospodarstvo, o osnutku trimesečnega načrta proračuna občine za drugo četrtletje letošnjega leta in o nekaterih drugih vprašanjih. D. S.

TRŽIČ

V torek, 19. aprila, je bila v Tržiču seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, na kateri so potrdili predloge za letošnje dobitnike srebrnih znakov sindikata. Predsedstvo je razpravljalo tudi o predlogih kriterijev za ocenjevanje individualnih poslovodnih organov. O tem je bilo govora tudi na četrtkovi seji predsedstva občinske konference SZDL. Razen tega so obravnavali zaključke javne razprave o kmetijstvu, program letošnjih proslav v tržiški občini in potrdili predloge za dobitnike letošnjih priznanj OF. Komisija je izmed 15 predlogov sprejela pet.

Včeraj, 25. aprila, so se v Tržiču sestali zbori občinske skupščine. Nekaj točk dnevnega reda so obravnavali delegati vseh treh zborov na skupnem zasedanju, nato pa so odšli delegati na ločena zasedanja. Skupščinski zbori so razpravljali o nekaterih pomembnih vprašanjih. Obravnavali so načrt oživitve starega mesta Tržiča, ocenjevali lansko gospodarjenje na osnovi zaključnih računov in razpravljali o problematiki zdravstvene službe v tržiški občini. Več o zasedanjih skupščinskih zborov bomo še poročali. -jk

Za 1. maj spet na Jošt

Kranj – Občinski sindikalni svet je pred nekaj leti dal pobudo, da bi kranjski delavci začeli ponovno praznovati 1. maj na Joštu, na kraju, kjer so se že pred vojno ob delavskem prazniku zbirali delavci iz gorenjske metropole. Zato letos že tretjič zapored organizirajo prvomajsko proslavo na Joštu. Letošnje praznovanje bo hkrati tudi počastitev 40-letnice ustanovnega kongresa KPS, 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegovega 85. rojstnega dne.

Praznovanje se bo začelo že v soboto, 30. aprila. Ob 18. uri bo na Trgu revolucije pred Delavskim domom koncert kranjskega pihalnega orkestra, ob 20. uri pa bodo taborniki iz Save in drugi mladinci in sindikalni delavci na Joštu prižgali kres. Taborniki bodo pripravili tudi enourni kulturno-zabavni program, potem pa bo glasba za ples.

Proslava bo 1. maja ob 10. uri. V kulturnem programu bodo sodelovali: kranjski pihalni orkester, pevski zbor Svoboda iz Stražišča in recitatorji. Slavnostni govornik bo predsednik občinskega sindikalnega sveta Viktor Eržen, ki bo ob tej priložnosti podelil srebrne znake sindikata 22 sindikalnim aktivistom in 6 osnovnim oganizacijam sindikata. Po proslavi bo koncert pihalnega orkestra, popoldne pa ples.

1. maja bo cesta od Javornika do doma na Joštu zaprta od 7. do 19. ure za ves promet. L. B.

Naloge komunistov

Kranj – Aprila in maja čaka osnovne organizacije ZK, svete in stalne aktive precej nalog. Le-te bodo še odgovornejše za tiste, ki pri uresničevanju nalog zamujajo. Komite ZK Kranj še posebej opozarja, da morajo komunisti opremljati in analizirati uresničevanje zakona o združenem delu, po osnovnih organizacijah obravnavati stališča seje predsedstva slovenske partije in seje izvršnega komiteja predsedstva ZKJ in primerno dopolniti delovne programe. Na tem področju je po podatkih komiteja precej osnovnih organizacij »zatajilo«. Večjo pozornost bo treba posvetiti tudi kadrovanju v srednjo politično šolo, slavnostnim sejam komunistov ob 40. oblatnici KPS, oblikovanju marksističnih knjižnic in ocenjevanju članov in delegatov. Razen tega pa se morajo komunisti redno pripravljati na kongres partije in na bližajoče se volitve leta 1978. -jk

Obiskali so predvojni komunistki

Kranj – Centralni komite ZKS je povabil na slavnost ob obletnici ustanovnega kongresa KPS na Čebinah vseh pet danes še živih kranjskih predvojnih komunistov: Staneta Toplaka, Ano Pavlin, Angelo Sepin, Tineta Zaletela in Andreja Brovča. Ana in Angela se povabilu nista mogli odzvati, ker sta zboleli. Zato so k njima odšli na kratek obisk in pogovor predstavniki občinskega komiteja ZKS, predstavnik terenske organizacije ZK in predvojni komunist Stane Toplak. Šopek cvetja in knjigo o Titu s posvetilom je v spomin na ta dogodek obema bolnicama predal sekretar ObK ZKS Henrik Peternelj. I. S.

Proslave v znamenju uspehov

Tudi Gorenjska se je že v preteklih dneh »pridružila« svečanemu praznovanju številnih letošnjih jubilejev: 40-letnice prihoda tovariša Tita na čelo komunistične partije Jugoslavije, njegovega 85. rojstnega dne ter 40-letnice ustanovitve KP Slovenije na Čebinah. Številni Gorenjci so se prav včeraj udeležili svečane proslave ob tem jubileju v Ljubljani. Seveda pa so povsod v teh dneh tudi manifestacije ob slovesnem praznovanju 27. aprila, dneva OF, in praznika dela, 1. maja. Vseh seveda niti ni mogoče omeniti. Zato naj omenimo le najpomembnejše po posameznih občinah. Proslave za oba praznika so v glavnem povsod združene.

JESENICE

Osrednja proslava za jeseniško občino bo drevi ob 17. uri na Plavžu. Tu bodo vzidali temeljni kamen za nov osnovnošolski center. Jeseničani za to priložnost pripravljajo bogat kulturni program. Če bo vreme slabo, bo prireditev v dvorani »Podmežaklja«. Ob obeh praznikih bodo podeljeni tudi srebrni znaki sindikata, ki jih bo prejelo pet osnovnih organizacij sindikata in deset posameznikov ter šest občinskih priznanj OF.

KRANJ

Slavnostni govornik na današnji osrednji proslavi za kranjsko občino, ki bo drevi ob 18. uri v dvorani kina Center, bo dr. Joža Vilfan. V kulturnem programu bodo sodelovali akademski pevski zbor ter recitatorji Prešernovega gledališča. Proslave bodo seveda tudi po mnogih drugih krajih kranjske občine. Veliko pa jih je že tudi bilo.

RADOVLJICA

Radovljičani so v počastitev vseh jubilejev in praznikov pripravili proslave doma po vseh krajih radovljiške občine. Osrednja pa bo drevi ob 19. uri v prostorih osnovne šole Antona Tomaža Linharta. Poleg domačih umetnikov bosta na njej nastopila tudi operna pevca Božena Glavak in Dragiša Ognjanović. V prostorih Šivčeve hiše bodo že uro poprej odprli razstavo »taborišče Gonnars«. Danes bo svečana proslava še v Lescah, jutri pa bosta svečanosti na Ljubnem in v Podnartu. Na slavju v Podnartu, ki bo ob 16. uri, bo govoril sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kejžar. Povsod so bila ali pa še bodo najprizadevnejšim domačinom podeljena priznanja za uspešno delo.

ŠKOFJA LOKA

Slavnostna seja občinske konference SZDL Škofja Loka bo danes ob 16. uri v prostorih galerije na škofjeloškem gradu. Ob prazniku bodo v Škofji Loki podelili pet občinskih priznanj OF: eno delovni organizaciji, štiri pa posameznikom. Sicer pa Škofjeločani letošnji dan OF in praznik dela pričakujejo v znamenju velikih delovnih uspehov. Že v petek so v Sovodnju namreč odprli nove proizvodne in poslovne prostore Termopola, včeraj novo blagovnico v Železnikih, danes ob 11. uri bodo svečano odprli nov televizijski pretvornik na Lubniku, jutri ob 10. uri pa bo v Žireh slovesnost ob 30-letnici tovarne obutve Alpina, ki je prav tako v dobrem letu zgradila novo proizvodno in skladiščno dvorano.

TRŽIČ

Svečana proslava za tržiško občino bo drevi ob 19. uri v Cankarjevem domu. Slavnostni govornik bo predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Zupančič. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci tržiške glasbene šole, učenci osnovne šole Križe ter komorni zbor tovarne obutve Peko. J. Govekar

35-obletnica boja trinajstorice v Okrogelski jami

V nedeljo, 24. aprila, popoldne se je kljub meglenemu in vlažnemu vremenu množica Kranjčanov, Naklanov in okoličanov zbrala ob spomeniku na robu Okrogelske gmajne, da bi počastila 35. obletnico junaškega boja trinajstih partizanov Kokrške čete. Letošnja obletnica je še posebej pomembna, saj sovpada z jubileji, ki jih letos praznuje KP Slovenije, obenem pa je letos tudi obletnica prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in pa njegov življenjski jubilej.

V slavnostnem nagovoru zbranim je Srečo Nečimer, predsednik občinske konference ZSMS Kranj še posebej poudaril vlogo komunistične partije pri bujenju narodne zavesti in odpora okupatorju na Gorenjskem: formiranje Kokrške čete je bil tak dokaz, da se Gorenjci niso sprijaznili z okupacijo. Odpor pa je seveda sovražnika spodbudil k akcijam za uničevanje partizanstva na Gorenjskem. Ena takih akcij je bila tudi hajka v Udin borštu sredi aprila 1942, ko je Nemcem uspelo kokrško četo razbiti na več skupin in ena teh skupin, štirinajst partizanov je bilo, se je zatekla v okrogelsko jamo visoko nad Savo in dober streljaj oddaljeno od vasi Okroglo. Tu se je po izdaji, ker so za ranjenega Staneta Žagarja mlajšega iskali zdravnika, začela junaška bitka mladih partizanov skojevcev, bitka, ki jo poznamo vsi: skrbeti pa bi morali neprestano, da bi se izročilo mladih partizanov, ki so stisnjenih zob kljubovali dva dni tehnično in vojaško premočnemu sovražniku in ob petju Internacionale tudi umrli, prenašalo na mladi rod vzgojen v svobodi, da bi te izkušnje in poslanstvo tudi razumeli. Delegacija predstavnikov občinske organizacije ZB NOV Kranj in krajevne organizacije ZB Naklo je s proslave odnesla pozdravno pismo predsedniku Titu na Brdo. V obsežnem in dobro izvedenem kulturnem programu pa so sodelovali kranjska godba na pihala, pevski zbor iz Naklega, učenci osnovne šole France Prešeren in osnovne šole Naklo, pisatelj Ivan Jan ter pripadniki JLA iz kranjskega garnizona. L. M.

S spominske svečanosti na Okroglem – Foto: F. Perdan

Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom in jim ob praznovanju 40. obletnice ustanovitve KP Slovenije, 27. aprila — dneva OF ter 1. maja — praznika dela, želijo še nadaljnjih velikih uspehov pri izgradnji socializma.

Sodelovanje s koroškimi Slovenci

Jesenice — V četrtek, 21. aprila, je na povabilo sveta za mednarodne ekonomske odnose pri občinski konferenci SZDL Jesenice obiskal jeseniško občino predsednik zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter. Pogovora na Jesenicah se je udeležil tudi predstavnik zveze slovenske mladine na Koroškem Marjan Zremc.

V dopoldanskem delu pogovora so izmenjali izkušnje o dosedanjem sodelovanju med koroškimi Slovenci in Jeseničani in sicer na kulturnem in športnem področju. Jeseničani so že več let skrbeli za izmenjavo kulturnih skupin in vzdrževali tesne kulturne stike s kulturnimi skupinami onstran Karavank. Sodelovali so tudi jeseniški borci. V pogovoru so poudarili, da bi se morali ti stiki nadaljevati in krepiti, predvsem pa potekati po načrtnih programih.

Popoldne je dr. Franci Zwitter predaval v sejni dvorani skupščine občine o aktualnem političnem trenutku na Koroškem. D. S.

Izročilo Čebin se je oplemenitilo v fronti

»Manifest, ki je bil sprejet na ustanovnem kongresu KPS na Čebinah,« pripoveduje eden od ustanoviteljev Osvobodilne fronte in član sveta federacije Tone Fajfar, **»je bil analiza tedanjega položaja doma in v svetu. Fašizem je grozil doma in po svetu. To so čutile napredne sile v Jugoslaviji, ki se je tudi že oklepala fašizacije. Hitler je zasedel Avstrijo, koval pa je tudi načrte za napad na Češkoslovaško in Poljsko. Zapadne demokracije so bile nemočne in so pogosto Hitlerju tudi nasedale. Začele so snovati ljudske fronte, ki so bile poskus združevanja protifašističnih sil. Takšne fronte srečamo predvsem v Franciji in Španiji. V Jugosláviji in tudi v Sloveniji je bilo dosti levo usmerjenih naprednih gibanj, ki so skušala biti opozicija režimu. Vendar so bile to dosti neresne in kratkotrajne formacije. Bile pa so tudi struje, predvsem s klerikalno osnovo, ki so fašizem zagovarjale. Delavski razred se je zaradi izredno slabega materialnega in socialnega položaja odločal za upor in stavke. Komunistična partija Slovenije je znala pravilno analizirati položaj, čeprav se je naslanjala tudi na Kominterno. Zavrgla je sektaštvo in skušala združiti vse protifašistične sile in nasprotnike beograjskega centralizma. Edina je pravilno ocenila pomen delavske enotnosti. Komunisti so se vključevali v napredne sindikate, Svobodo itd. Iskali so načine za prodor med delavstvo. Partija je vedno zagovarjala idejo enotnosti naprednega gibanja in skupnega nastopanja!«**

»Ljudske fronte po Evropi, predvsem v Franciji in Španiji, so doživljale poraze. Na fronte so slabo vplivali sovjetsko-finska vojna, pakt Ribbentrop-Molotov, spremenjena politika Kominterne, ki je zagovarjala, da je edino merilo za pravilno usmerjenost komunista odnos do Sovjetske zveze, in zmeda, ki se je marsikje že pojavljala,« pravi Tone Fajfar.

»V Sloveniji se je protifašistična in proticentralistična fronta krepila. Krščanski socialisti, sokoli, napredni kulturniki in še nekatere druge opozicije so ponudile partiji trajno zavezništvo, ki je v okviru Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki je nastala aprila leta 1941, preraslo v enotnost. Ostale opozicije so razpadale in so se celo bale komunistov. Oblikovanje OF je bila genialna poteza Komunistične partije Slovenije, ki sta jo zasnovala predvsem Kidrič in Kardelj. Le taka fronta je lahko začela osvobodilno gibanje. Tu je najbolj čutiti povezavo med Čebinami in OF. Menim, da smo takrat načeli tudi vprašanje samostojne poti v socializem,« meni tovariš Tone Fajfar. **»Izoblikovalo se je enotno stališče do naše prihodnje poti. Fronta je postala trajna oblika našega političnega življenja. V težavah preizkušena partija je bila njena moralna in idejna sila. Takšna Osvobodilna fronta je tudi svetal zgled za našo SZDL!«**

J. Košnjek

SLAMNIKI NAD BOHINJSKO BELO — Te dni v krajevni skupnosti Bohinjska Bela v radovljiški občini prvič slavijo krajevni praznik. 20. aprila 1941 so se namreč pri hiši Matevža Volfa-Blaža na Slamnikih nad Bohinjsko Belo sestali na posvetu komunisti jeseniškega, bohinjskega in blejsko-gorjanskega območja in se dogovorili o pripravah ter organiziranju oborožene vstaje proti okupatorju. V počastitev tega jubileja in krajevnega praznika je bilo v soboto, 23. aprila, dopoldne na Slamnikih pri Volfovi domačiji množično zborovanje, na katerem je govoril predsednik radovljiške občinske skupščine inž. Polde Pernuš. V kulturnem programu pa so nastopili komorni zbor A. T. Linhart iz Radovljice, recitatorji DPD Svoboda Bohinjska Bela in godba na pihala iz Gorij. V počastitev krajevnega praznika pa je bilo v krajevni skupnosti še več drugih prireditev. Tako je bila v petek, 22. aprila, zvečer v kulturnem domu na Bohinjski Beli tudi slavnostna seja sveta krajevne skupnosti. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V počastitev letošnjih jubilejev partije in Tita je bil v soboto, 23. aprila, ob 18. uri v festivalni dvorani na Bledu svečani zbor komunistov radovljiške občine, na katerem je govoril sekretar komiteja občinske konference ZK Radovljica Jože Bohinc. Na svečanosti so podelili priznanja šestim predvojnim komunistom in 68 članom, ki so v zvezi komunistov 30 let in več. V zvezo komunistov pa so sprejeli 82 novih članov. V kulturnem programu so nastopili Akademski pevski zbor iz Kranja, učenci osnovnih šol Lipnica in Bled, člani DPD Svoboda Podnart, KUD Ljubno, radovljiške delavske univerze in godbe na pihala iz Gorij. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Občinska priznanja OF

Na današnjih slavnostnih sejah občinskih konferenc SZDL bodo tudi v vseh gorenjskih občinah podelili letošnja priznanja OF prizadevnim in dolgoletnim družbenopolitičnim delavcem, društvom in organizacijam.

Na Jesenicah bodo priznanja OF podelili Antoniji Divjak, Jožetu Osvaldu, Stanislavu Riznerju, Andreju Zalokarju in Jožetu Gazvodu.

V kranjski občini bodo priznanja dobili: Peter Babič, Anton Beton, Alojz Čimžar, Pepca Jež, Ljudmila Kaštrun, Filip Lavriša, Franc Leskovec, Dana Petrač, Jože Šolar, Viktor Tišler, Mitja Valenčič, Franc Vrtačnik, Marija Zaletel, Slavica Zirkelbach in Miha Zupančič.

V radovljiški so letošnji nagrajenci OF: Jakob Pretnar, Ivan Fister, Jože Malnar, Anton Šantelj, Jože Ješe, Albin Nardin, Valentin Švegelj, Elza Osterman, Tončka Pretnar, Anton Golc, dr. Marjan Žilič, Alojz Kos, Martin Stepan, Jože Zupan, Lovro Strgar, Franc Medja, Mulej Franc, Franc Jere in Valentin Marinko ter Murka Lesce, Knjigoveznica Radovljica, Gasilsko društvo Mlino, Gasilsko društvo Brezje in Partizan Gorje.

V škofjeloški občini prejme priznanje OF Alpina Žiri in posamezniki: Albin Krmelj, Karel Jelenc, Florijan Rant in Zdravko Mrak.

V tržiški občini pa so letošnji nagrajenci OF: Ivanka Raztresen, Marija Petek, Bogomir Meglič, Branko Veselinovič in Boris Janc. L. B.

Sprejem za starejše člane ZK

Tržič — Komite občinske konference ZKS Tržič že nekaj let pripravlja sprejeme za člane ZK, ki so že dosegli 30-letni staž. Letos, ko praznujemo pomembne jubileje partije in Tita, bo ta sprejem še posebno slovesen. Sprejem za komuniste s 30-letnim partijskim stažem bo v četrtek, 28. aprila, ob 18. uri v zgornjih prostorih avtobusne postaje. V Tržiču je kar 34 komunistov, ki jim bo letos preteklo 30 let partijskega dela.

-jk

Nazadovanje do kritične meje

Za pokritje izgube Kompasove temeljne organizacije združenega dela na Ljubelju ni poklicana le tržiška skupnost, temveč tudi delovna skupnost Kompasa

TRŽIČ – Kolektiv Kompasove temeljne organizacije združenega dela na Ljubelju je po slabem lanskem poslovanju sprejel sanacijski program, o katerem bo razpravljal tudi centralni delavski svet Kompasa in izvršni svet občinske skupščine. To je nova potrditev nezavidljivega položaja Kompasovih obratov na Ljubelju, katerih nazadovanje zadnja leta dosega že kritično mejo, in opozorilo, kako napačni so bili pretekli sanacijski programi, ki so bili preveč usmerjeni le k prodaji objektov in iskanju interesentov, ki bi bili voljni Ljubelj prevzeti, in so zagovarjali zmanjševanje dejavnosti! Nov sanacijski program Ljubelja z Zelenico zavrača takšne usmeritve, saj so predvsem letošnji rezultati dokazali, da niso osnovane. Predvsem gostinstvo beleži precejšen napredek. Slabše kaže žičničarjem, ki bodo komaj zbrali dovolj denarja za amortizacijo. Zato je nov sanacijski program usmerjen k dvema ciljema: modernizaciji in izpopolnitvi žičničarskega sistema na Zelenici in njegovi širitvi ter zboljševanju in širjenju gostinskih zmogljivosti na Ljubelju. Cilja sta povezana. Brez popolnejših in modernejših žičničarskih naprav (zanje se Kompas že odloča) bodo gostinske zmogljivosti na Ljubelju osiromašene. Seveda bo treba za Zelenico sprejeti trajne preventivne in varnostne ukrepe!

Tako zasnovan sanacijski program Kompasove TOZD na Ljubelju je bil sprejet na pogovoru med predstavniki Kompasa in predstavniki tržiškega izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij. Vendar bi mu kazalo še marsikaj dodati. Predvsem za sanacijo oziroma pokritje lanske izgube ni poklicana le tržiška skupnost, temveč tudi delovna organizacija Kompasa. Prav tako sanacija ni le pokritje izgube, temveč notranja utrditev ljubeljskega kolektiva in ureditev odnosov med TOZD in matičnim podjetjem. Pri prvem in drugem je v preteklosti večkrat zaškripalo. Le tako zasnovana sanacija je sprejemljiva in vzpodbudna. Izvršni svet občinske skupščine utegne predlagati odboru sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij tržiške občine odobritev posojila za premostitev Kompasove izgube. Ob le enostranski sanaciji je takšna možnost težje sprejemljiva. Predvsem pa poslovanje in položaj ljubeljske TOZD ne sme biti domena matičnega podjetja, temveč predvsem TOZD. Skupne službe delovne organizacije morajo TOZD pri tem pomagati. Prizadevanja za premostitev Kompasovih težav morajo upoštevati tudi Planinsko društvo Tržič, ki ima na Zelenici postojanko, za zdaj edino na tem smučišču. Njena urejenost in normalno obratovanje je zato tudi interes Kompasa. Kali sodelovanja med Kompasom in PD so že vznikle, vendar njihova dosedanja raven še ni zadostna.

J. Košnjek

Železniki, 26. aprila – *Danes dopoldne so v Železnikih svečano odprli novo blagovnico združenega podjetja ABC Pomurka – Veletrgovina Loka iz Škofje Loke. Svečanosti so se udeležili mnogi predstavniki delovne organizacije, gostje in domačini. Kajti sodobna trgovina, kakršno so prebivalci s tega področja že dolgo želeli, je za kraj brez dvoma izredno velika pridobitev. Novo blagovnico v Železnikih so delavci SGP »Tehnik« iz Škofje Loke začeli graditi maja lani. Dela so napredovala dokaj hitro. V novih prostorih s skupno površino 1025 kvadratnih metrov sta samopostrežna trgovina ter »klasična« trgovina s tekstilom in tehničnimi materiali. Poleg tega je poskrbljeno tudi za moderna skladišča, kasneje pa se bo v nove prostore vselila še izpostava Ljubljanske banke iz Železnikov. Investitor je pri gradnji vložil 12 milijonov dinarjev v osnovna in približno 4 milijone dinarjev v obratna sredstva. Veletrgovina Loka je bila udeležena pri investiciji s približno polovico sredstev, ostalo pa so s krediti »pokrili« izvajalec del in Ljubljanska banka. Opremo za novo blagovnico sta prispevala Alprem iz Kamnika in LTH iz Škofje Loke. Po slavnostnem govoru v. d. direktorja podjetja diplomiranega ekonomista Ludvika Lebna je novo trgovsko hišo svečano odprl pomočnik šefa maloprodaje v delovni organizaciji in predsednik delavskega sveta Alojz Arh. Gostje in domačini so si nato z zanimanjem ogledali nove prostore. Novo blagovnico bo Veletrgovina Loka že letos odprla tudi v novem škofjeloškem naselju Podlubnik. (-jg) – Foto: F. Perdan*

Graditev skladišč

Pomanjkanje skladišč pesti večino medvoških delovnih organizacij. Tako ima Donit uskladiščene surovine na več oddaljenejših zasilnih skladiščih. Tem potrebam je prisluhnila delovna organizacija Špedtrans, TOZD Transport Medvode ter v svoj razvojni program vključila graditev skladišč. O tem je odločal delavski svet ter sklenil čimprej naročiti investicijski program, po katerem naj bi z graditvijo pričeli že prihodnje leto. Tako naj bi skladiščna dejavnost v prihodnje bila njihova glavna dejavnost. Čeprav so dosegli zavidljive uspehe v transportu, voznega parka ne nameravajo širiti, temveč le obdržati dobro urejen mednarodni transport z obstoječimi vozili z nosilnostjo do sedmih ton.

-fr

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Predvpisne namere in možnosti vključevanja učencev v občini Kranj

V tem šolskem letu zaključuje osmi razred v osmih osnovnih šolah v kranjski občini 850 učencev in sicer 444 deklet in 406 fantov. Kakšne so njihove poklicne namere glede na kadrovske potrebe in kapacitete šol?

Zopet se največ učencev želi vključiti v srednje štiriletne šole in sicer kar 61 odstotkov vseh zaključujočih. V dvo- in triletne šole pa namerava le 38 odstotkov vseh učencev. Med temi, ki se odločajo za štiriletne šole, je kar 60 odstotkov deklet.

Pretežni del učencev, ki se je pri vpisu opredelil za štiriletne šole, je izbiral med šolami, ki so v kranjski občini. V Kranju je šest štiriletnih srednjih šol. Največ učencev, in sicer tretjina, se odloča za gimnazijo. V splošne oddelke se namerava vključiti 145 učencev, v pedagoške pa 28. Deklet je več in sicer jih je 64 odstotkov. Čeprav se v kranjsko gimnazijo vključujejo tudi učenci iz drugih občin, letos ne bo primanjkovalo prostih mest, saj jih bo predvidoma toliko kot lani. Del učencev, ki se sicer odloča za gimnazijo, pa bo izbral gimnazije izven Kranja.

Manj pa bo možnosti za vključitev na Tehnično strojno in elektro šolo. Predvsem bo premalo mest na odseku za šibki tok, kamor se samo iz Kranja želi vključiti 45 učencev. Vemo pa, da se v oba elektro odseka vključujejo učenci iz celotne Gorenjske. Tudi na strojni oddelek se jih želi vključiti več kot je možnosti. Manj pa je zanimanja za odsek za jaki tok. Tako se iz kranjskih osnovnih šol želi vključiti v strojni odsek 23 učencev, v odsek za jaki tok pa nihče. Na tem odseku je torej še nekaj prostih mest za tiste, ki bodo odklonjeni drugje. Prosta pa so tudi še mesta v Poklicni kovinski in elektro šoli, ki izobražuje za potrebe Iskre.

Tudi v ekonomsko šolo se ne bodo mogli vključiti vsi, ki to želijo. Med kandidati je največ deklet. Samo iz kranjskega področja je vpisanih 75 učencev; vseh kandidatov je 112, sprejemajo pa jih še.

Podoben, če ne še manj ugoden, pa je položaj v Upravno administrativni šoli, kamor se vključujejo le dekleta z vse Gorenjske. Samo iz Kranja jih želi na to šolo 25; ni pa pričakovati, da bi šola lahko sprejela več kot en oddelek učenk.

Učenci iz kranjskih osemletk v predvpisnih namerah ne kažejo večjega interesa za Tekstilno tehnično šolo, saj se za tja odločajo le 4 učenci. Tudi iz ostalih občin ni kaj dosti kandidatov. Nekaj več zanimanja je le za konfekcijski oddelek. Kaže, da bo ta šola spet izhod v sili za vse tiste, ki se na vsak način želijo vključiti v štiriletno šolo. Treba pa je omeniti, da izobraževanje na oddelkih te šole daje najboljše možnosti za zaposlovanje fantov; še posebej to velja za predilski in tkalski oddelek.

Ko ugotavljamo, da štiriletne šole ne bodo mogle sprejeti vseh, ki to želijo, so možnosti za vključevanje v poklicne šole bistveno drugačne. Tako je v kranjski občini razpisanih 498 prostih učnih mest v 53 različnih poklicih. Kandidatov za vključitev v poklice pa je 254.

Povedati je treba, da dekleta še zdaleč nimajo takih možnosti kot fantje, saj je le 19,5 vseh mest namenjenih njim, razpisana pa so za 11 različnih poklicev.

Torej kljub velikim potrebam delovnih organizacij po poklicnih delavcih, še ni prodrlo spoznanje, da bi bila dekleta za vrsto poklicev prav tako primerna kot fantje. Po drugi strani pa tudi dekleta sama ne kažejo večjega zanimanja za poklice, ki ne sodijo med tipično ženske. Tako je kandidatk za razpisana učna mesta le 77, odločajo pa se le za 7 različnih poklicev.

Kar 38 od 130 deklet, ki nameravajo v poklicno šolo, se želi vključiti v dvoletno administrativno šolo. Za to šolo ni potrebno učno mesto. Potrebe po administratorjih so sicer po srednjeročnem planu velike. Kljub temu pa šola ne bo mogla zagotoviti potrebnih materialnih sredstev in prostorskih možnosti, da bi lahko nudila mesto vsem 95 kandidatkam z vse Gorenjske.

Za vključevanje fantov pa praktično ne bo nobenih problemov. Zanje je razpisano 401 prosto učno mesto. Torej vseh potreb po poklicnih delavcih v kranjski občini ne bi pokrila tudi celotna generacija fantov. Kljub preusmeritvam iz srednjih na poklicne šole in iz enih poklicev v druge bo še vedno primanjkovalo učencev v gospodarstvu, saj jih na razpisana učna mesta namerava le 177. Največje pa bodo potrebe po novih gumarjih, tesarjih, rezkalcih, ključavničarjih, zidarjih in mehanikih.

Zaključimo lahko, da tudi za kranjsko občino velja podobno kot za Gorenjsko: vidna je neskladnost med namerami učencev in potrebami po novih kadrih ter prostorskimi možnostmi šol. V splošnem pa je prostih mest v šolah dovolj, potrebne pa bodo preusmeritve, kar še posebej velja za učence srednjih šol.

Cvetka Cvek

Kinopodjetje Kranj

s poslovnimi enotami:

Kino in Snack bar Center, Kino Storžič in Bife Storžič, Kranj Kino in Snack bar, Tržič, Kino Dom, Kamnik

čestita vsem svojim obiskovalcem in drugim občanom za praznik dela – 1. maj

REVIJA PARTIZANSKIH FILMOV

STORŽIČ

27. aprila	DESANT NA DRVAR	ob 18. in 20. uri
28. aprila	X-25 JAVLJA	ob 16., 18. in 20. uri
29. aprila	KALA	ob 18. in 20. uri
30. aprila	EŠALON DR. M	ob 18. in 20. uri
1. maja	NA SVOJI ZEMLJI	ob 16. in 18. uri
2. maja	POKLICAN JE 5 c	ob 16. in 18. uri

Cestno podjetje v Kranju

razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	izklicna cena	letnik
1. valjar BOMAG BW 200	280.000 din	1967
2. valjar BOMAG BW 75	56.000 din	1967
3. snežni rezkar SCHMIDT	30.000 din	1963
4. kombi IMV	12.000 din	1972
5. prevozni kompresor TRUDBENIK	2.500 din	1970
6. tricikel APE 550	5.000 din	1970
7. mešalec za beton BELT	1.200 din	1971
8. 2 mopeda COLIBRI	à 600 din	1965 in 1967
9. telefonska centrala	2.000 din	1965
10. generalno popravljen motor Mercedes-benz tip OM 312-910	20.000 din	
11. zadnji diferencial za UNIMOG 411	14.000 din	
12. 6 elektromotorjev	à 200 din	

V ceni ni vračunan prometni davek. Licitacija bo v sredo, 4. 5. 1977, ob 11. uri v menzi podjetja, Jezerska cesta 22. Ogled je možen v sredo, 4. 5. 1977, od 6. ure dalje.

K licitaciji lahko pristopijo pravne in fizične osebe, ki morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10 % polog od izklicne cene.

ŽIVILA

cenjene potrošnike obveščamo, da bodo v prazničnih dneh prodajalne odprte po naslednjem razporedu:

27. 4.

— vse prodajalne zaprte

30. 4.

— vse prodajalne z živilskim blagom odprte:
na območju občine Kranj do 17. ure,
na območju občin: Tržič, Radovljica in Jesenice do 16. ure.
na območju občine Šk. Loka normalni delovni čas

1. in 2. 5.

— vse prodajalne zaprte

3. 5.

— vse prodajalne z živilskim blagom odprte:
na območju občin: Kranj, Tržič in Šk. Loka od 8. do 11. ure
na območju občine Jesenice od 7. do 10.30
na območju občine Radovljica po razporedu dežurstva

Veletrgovina ŽIVILA Kranj
TOZD Maloprodaja

Ugodni rezultati

V poslovni enoti podjetja Slovenijales, tovarni Sora Medvode načrtujejo letos realizacijo v višini 55 milijonov dinarjev. V prvih treh mesecih so dosegli načrtovano proizvodnjo, ki je bila kar za 42 odstotkov večja od lanske, kar je predvsem rezultat uspešne rekonstrukcije proizvodnih obratov. S prodajo izdelkov nimajo težav in so lansko prodajo presegli kar za 76 odstotkov. Tudi vrednost proizvodnje na zaposlenega so povečali za 37 odstotkov ter že presegli 400.000 dinarjev, kar 125-članski kolektiv uvršča med vodilne delovne organizacije lesne industrije pri nas.

Predstavniki tovarne obutve Alpina iz Žirov so na nedavni novinarski konferenci ob 30-letnici obstoja tovarne zbrane reporterje izčrpno seznanili z dosedanjim razvojem delovne organizacije in nadaljnjimi načrti. Foto: F. Perdan

Kolektiv Alpine praznuje

Žiri — Kolektiv tovarne obutve Alpina iz Žirov te dni praznuje 30-letnico obstoja podjetja. Osrednja proslava v počastitev tega jubileja bo jutri, 27. aprila, na naš republiški praznik, dan OF, ob 10. uri v novozgrajeni skladiščni in proizvodni dvorani, ki bo predvidoma odprta v začetku letošnje jeseni. Slavja se bodo udeležili mnogi predstavniki zveznih, republiških in pokrajinskih organov, škofjeloške občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij, člani več kot 1500 članskega Alpininega kolektiva in seveda mnogi domačini.

»To je praznik vseh Žirovcev,« je na petkovi novinarski konferenci v Žireh, udeležili so se je mnogi predstavniki podjetja, direktor podjetja magister Martin Kopač, predstavniki posameznih družbenopolitičnih organizacij ter vodje sektorjev, dejal zbranim reporterjem vodja splošno organizacijskega sektorja Viktor Žakelj.

Nato je Viktor Žakelj na kratko spregovoril o začetkih razvoja čevljarstva v Žireh, gradnji tovarne, ki je bila, mimogrede povedano, zgrajena v Sloveniji med prvimi po zadnji vojni vihri, o dogodkih med zadnjo vojno na žirovskem področju o nadaljnjem 30-letnem razvoju tovarne.

»Trenutno imamo po različnih krajih širom Jugoslavije že kar 59 prodajaln,« je dejal Viktor Žakelj. **»Samo lani nam je trgovska mreža ustvarila za 29,271.333 din celotnega dohodka. Morda pa so zanimivi tudi naslednji podatki. Lani smo, denimo, izdelali 153.506 parov ‚težke' obutve, 189.033 parov ‚lahke' športne obutve, 480.913 parov ‚navadne' obutve, 240.919 parov sandalov v skupni vrednosti 256,402.565 din.«**

V Alpini so trenutno štiri temeljne organizacije združenega dela. V TOZD »obutev« Žiri je zaposlenih 853 delavcev, v TOZD »obutev« Gorenja vas 180, v TOZD »plastika« Žiri 130, v TOZD »prodaja« 270 in v delovni skupnosti skupnih služb 250 delavcev. Treba pa je povedati, da obrat na Colu, kjer naj bi že v kratkem začeli graditi novo proizvodno dvorano, spada pod TOZD »obutev« Žiri. V tem obratu je zaposlenih prek 80 delavk.

»Izredno smo zainteresirani tudi za nadaljnji razvoj čevljarskega šolskega izobraževalnega centra v Žireh,« je bilo poudarjeno na novinarski konferenci. **»Kajti le tako bomo lahko dobili nove kadre. Prav tako pa želimo še uspešnejše delo tehniške čevljarske šole v Kranju, prav pa bi bilo morda tudi, da se uvede višješolski študij za čevljarske inženirje. Kajti ‚tradicionalni' čevljar, ki je ‚obvladal vse delovne operacije' izgublja na veljavi.«**

Alpina je že vrsto let »prisotna« na vseh tržiščih vzhodne in zahodne Evrope ter v ZDA in Kanadi. Samo lani so Žirovci izvozili 528.707 parov obutve v skupni vrednosti 7,234.105 ameriških dolarjev. To pa Alpino uvršča med največje izvoznike v škofjeloški občini. Za primerjavo je treba povedati, da so natanko pred petindvajsetimi leti iz Alpine na tuja tržišča izvozili le 344 parov obutve.

»Trenutno nas najbolj pestijo težave pri uvozu strojev s konvertibilnega področja,« so povedali predstavniki Alpine. **»To pa nam lahko zmanjša konkurenčno sposobnost na zahtevnem zahodnem tržišču. Povedati moramo, da smo namreč konkurenčni lahko le pri izdelavi ‚zahtevne' obutve, sicer pa nas marsikdo najbrž prekaša.«**

Celotni dohodek Alpine je lani znašal 65,448.848 din. V primerjavi z letom poprej pa je močno porastel tudi ostanek dohodka. Zato je kolektiv Alpine prav gotovo na pravi poti razvoja.

Da pa so izdelki žirovske Alpine zares kvalitetni priča tudi podatek, da mnogi svetovno znani smučarji na tekmovanjih nosijo prav čevlje z oznako Alpina. Med njimi so, denimo, tudi Ingemar Stenmark, Gutavo Thoeni, Piero Gros, Fausto Radici in drugi.

Slovesno praznovanje 30-letnice Alpine bo trajalo vse leto. Žirovci nameravajo pripraviti tovariško srečanje članov kolektiva s krajani, športne igre usnjarjev, 30-letnico obstoja bo praznovala tudi pihalna godba Alpina, razstavo del žirovskih slikarjev . . . J. Govekar

Slovenske železarne

TOVARNA VERIG LESCE

v Lescah, Alpska c. 43

ponovno objavlja glede na sklep komisije za medsebojna razmerja skupnih služb prosti delovni mesti:

1. ekonoma
   v počitniškem domu Crikvenica
2. pomožnega kuharja
   v počitniškem domu Crikvenica

Pogoji: **pod 1.:**
- pomožni gostinski delavec
- moški ali ženska
- 1 leto prakse na delovnem mestu v gostinstvu
- šoferski izpit za vožnjo kolesa s pomožnim motorjem

pod 2.:
- kuharski pomočnik
- na delovnem mestu v kuhinji praksa 1 leto
- ženska

Osebni dohodek za obe delovni mesti je izračunan na osnovi števila ur s poprečnim nadurnim dodatkom in vsemi ostalimi dodatki. Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki so po svojih kvalifikacijah osposobljeni za to delovno mesto, ali so že delali na teh delovnih mestih.

Zaposlitev bo sezonska v času od 1. 6. do 10. 9. oz. do prenehanja poslovanja počitniškega doma.

Kandidati naj ponudbo in dokazila o zahtevanih pogojih najkasneje v 15 dneh po objavi pošljejo na naslov:
Komisija za medsebojna razmerja skupnih služb
TOVARNA VERIG LESCE, Lesce, Alpska c. 43.

Delili bodo obveznice vpisnikom posojila za ceste

Radovljica — Komisija za vpis posojila za ceste pri svetu KS Radovljica je ugotovila, da je doslej le slabih 10 odstotkov vpisnikov dvignilo obveznice za nakazani znesek posojila do 31. decembra 1976. leta. V radovljiški krajevni skupnosti je 233 vpisnikov, v večini upokojencev, kmetov in obrtnikov vpisalo skupaj 340.100 din posojila, ki najbrž ne vedo, da lahko že dobijo obveznice za celotne zneske posojila vpisanega lani. Težava je, da so upokojencem mesečne obroke odplačila posojila odtegovali od pokojnin, kmetje so nakazovali svoje obroke s poštnimi nakaznicami, ostali pa so denar osebno prinašali na krajevno skupnost, kjer so dobili pismena potrdila. Obveznice v različnih vrednostih je komisija za vpis posojila prejela šele konec marca, zato jih bodo na sedežu KS Radovljica delili vsako sredo popoldne in ob petkih dopoldne vsem vpisnikom, ki bodo predložili odrezke pokojninskih nakaznic, poštnih nakaznic ali pismena potrdila, da so izplačali vse obroke za 1976. leto. Za vplačilo do junija 1977. pa bodo vpisniki prejeli obveznice šele julija ali pa avgusta.

Komisija je tudi ugotovila, da so domala vsi vpisniki dosledno izpolnili svoje obveznosti, vendar je tudi nekaj posameznikov, ki so na to pozabili. Zato bodo morali poravnati zneske čimprej. Opozorili so tudi, da so nekateri potrdila o vplačilu ali odrezke nakaznic izgubili ali celo zavrgli. Kakšen bo postopek v tem primeru, se bodo vsi prizadeti občani lahko informirali na svetu KS Radovljica. JR

PLANIKA

Prvi v občini, drugi v panogi

Izreden uspeh Planike lani — Dober poslovni uspeh — Velik izvoz po količini in po vrednosti — Skrb za družbeni standard — Gradnja podjetja in njegova rast v rokah delavcev

Kombinat Planika iz Kranja sodi med najbolj uspešne delovne organizacije v lanskem letu. Kljub znanim težavam, ki tarejo naše gospodarstvo so uspeli povečati produktivnost, proizvodnjo, izvoz in s tem tudi dohodek in ustvariti tudi primeren ostanek dohodka. Zato si oglejmo nekoliko podatkov.

Prvi rezultat dosežen lani, s katerim so lahko zadovoljni, je prav gotovo dosežena proizvodnja oziroma še bolj kot ta, dosežena produktivnost dela. Naredili so kar 3,151.554 parov obutve, kar je za desetino več kot leta 1975. Produktivnost na delavca pa se v poprečju v vseh temeljnih organizacijah povečala za 6,7 odstotka. Največji skok v produktivnosti so dosegli v temeljni organizaciji Mojca v Lukovici pri Domžalah in sicer za 12 odstotkov. TOZD Tovarna obutve Breznica je povečala produktivnost za 9,6 odstotka, Tovarna obutve Kranj za 8,8 odstotka, TOZD Tolmin za 8,4 odstotka in TOZD Turnišče za 4,6 odstotka.

Drugi pomemben dosežek v gospodarjenju je prodaja in sicer v vseh treh prodajnih poteh: izvozu, prodaji v lastni trgovski mreži in engro prodaji.

Izvozili so za 16,7 milijona dolarjev obutve in s tem postali prvi izvoznik v občini (pred Iskro, s 16,5 milijoni izvoza). V panogi obutvene industrije pa je bil lani največji izvoznik Borovo, Planika pa se je uvrstila na drugo mesto. V republiškem merilu pa se je Planika s svojim izvozom uvrstila na 12.—14. mesto.

V prodaji prek lastne trgovske mreže so v primerjavi s sorodnimi trgovskimi mrežami dosegli zavidljive rezultate. Iztržili so več kot 440 milijonov dinarjev, kar je za četrtino več kot leto prej.

Tretja vrsta prodaje, ki predvsem v zadnjem času pridobiva na pomenu in katero nameravajo v prihodnje še bolj intenzivno razvijati, je engro prodaja, prek katere so lani prodali za 40 milijonov dinarjev obutve. Pomemben je tudi prihranek pri PTT storitvah, elektriki, pisarniškem in drugem materialu, skratka prihranek, ki je nastal zaradi racionalne porabe materiala in uporabe naprav v vsej tovarni.

Posledica vseh teh ugodnih rezultatov in prizadevanj kolektiva je tudi visok celotni dohodek in ostanek dohodka. Celotni dohodek kombinata je znašal 1 milijardo 357 milijonov dinarjev in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za petino. Ostanek dohodka pa je znašal 45,9 milijona dinarjev.

Tudi prvi podatki za letošnje leto oziroma za prvo tromesečje kažejo, da letos poslujejo prav tako uspešno kot lani. Če omenimo samo izvoz, lahko povemo, da se je količinsko povečal v primerjavi z lanskimi prvimi tremi meseci za 34 odstotkov, po vrednosti pa za 51 odstotkov. Povečuje se zlasti izvoz na konvertibilna področja, medtem ko se uvoz v vzhodne države zmanjšuje.

Zaradi ugodnih poslovnih rezultatov so dokaj visoki tudi osebni dohodki. Lani so znašali v poprečju nekaj čez 4000 dinarjev in so bili za 23 odstotkov višji kot leta 1975. Za primerjavo naj povemo, da so bili med najvišjimi v industriji v SRS in nekaj nad 300 dinarjev višji kot v drugih tovarnah obutvene industrije na Gorenjskem in za 160 dinarjev nad poprečjem kranjske industrije.

Vendar pa v Planiki vsega denarja na prelijejo v osebne dohodke. Hkrati gradijo tudi tovarno in družbeni standard. V kratkem bo Planika praznovala srebrni jubilej in v teh petindvajsetih letih so delavci sami zgradili tovarno kakršna je. Med prvimi so začeli uresničevati tudi načelo, da je tovarne treba približati delavcem in so začeli graditi nove zmogljivosti na nerazvitih območjih, tam, kjer je dovolj delavcev. Tako so nastale tovarne v Turnišču, v Prekmurju in v Tolminu, v Lukovici in na Breznici pa so ustanovili tovarne zato, ker je v teh krajih veliko žensk iskalo zaposlitev.

Sedaj gradijo novo proizvodno halo ob sedanji tovarni v Kranju, kjer bo tudi skladišče za surovine. Ob tem pa ne pozabljajo na družbeni standard delavcev. Pred leti so uredili obratno ambulanto, lani je začela delati zobna ambulanta, pred mesecem dni pa še ginekološka. V načrtu imajo še ureditev nove menze, ki bo zlasti izboljšala pogoje delavcev v kuhinji.

Vsa leta dajejo veliko denarja tudi za stanovanja. Spodbujajo namensko varčevanje za gradnjo hiš in nakup stanovanj. Samo v zadnjih treh letih so kupili več kot 50 stanovanj, najbolj pereče probleme pa pomagajo reševati prek solidarnostnega sklada. Letos so za obnovo stanovanj in novogradnje — za posojila — že namenili 1,800.000 dinarjev, vključili pa so se tudi v natečaj za nakup stanovanj pri samoupravni interesni skupnosti.

Velik poudarek dajejo rekreaciji delavcev. Zelo dobro deluje planinska sekcija, organizirano je plavanje in rekreacija za ženske. Jutri pa bo skupina 120 delavk in delavcev iz Planike odšla na tridnevni kolektivni odmor v Poreč.

— — —

To je le nekaj podatkov iz življenja in dela tega delovnega kolektiva, ki si je s prizadevnostjo in vztrajnostjo ustvaril ugled doma in v tujini in pri tem dosegel takšne poslovne uspehe, da se mu ni treba bati prihodnosti in ima tudi za danes zagotovljen primeren osebni in družbeni standard.

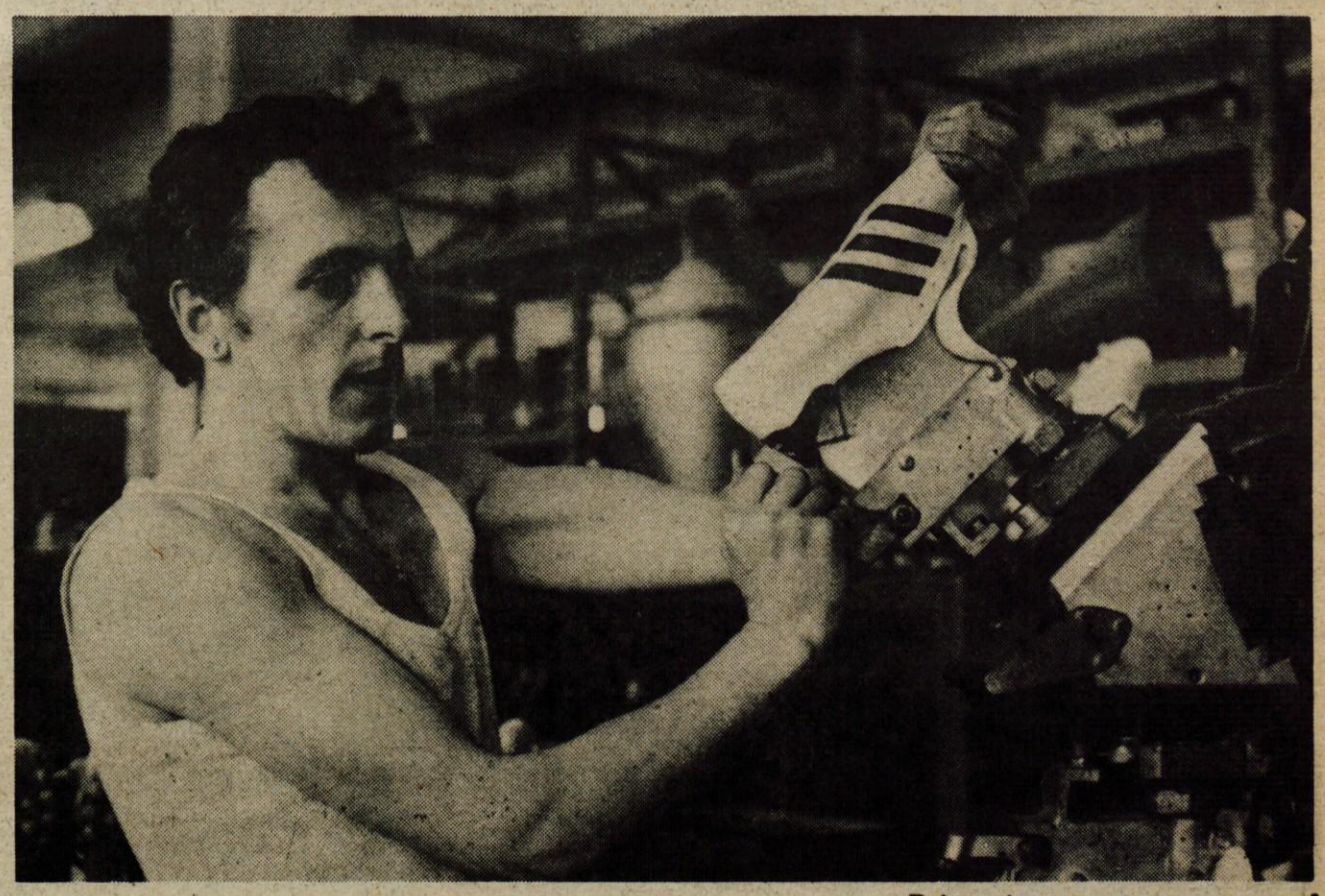

Brizganje podplatov za otroško in športno obutev. — Foto: F. Perdan

Z Medeio v sodobni čas

Jesenice – Premiera in z njo štiri predstave Evripidusove dramske pesnitve Medeia so za nami. V gledališču Tone Čufar so več ali manj številni gledalci toplo pozdravili prizadevne igralce.

Morda bi na tem mestu veljalo le nekoliko bolj osvetliti delo pesnika in dramatika, kajti po pisanju kritike v Železarju bi si še kdo na Jesenicah zares utegnil ustvariti o Evripidusu sodbo, da je bil ženomrzec..., da je v svojih delih često preganjal, zaničeval, mučil..., da ni imel nobenega uspeha..., da je bil nagnjen k patetiki, grozi..., da spominja na sofiste...

Da, Evripidus je bil sofist in plod sofistike! Kaj bi bil drugega, ko je živel v 5. stoletju pred našim štetjem, v času, ko se pojavi sofizem-razsvetljenstvo, ki prekine z miti, dogmami, tradicijami... Sofisti so prvi ugotovili, da so vsa merila v znanosti, pravu, morali, mitu in umetnosti plod človekovega duha. Šele potem se je umetnost osvobodila kalupov, legend...

V literaturi in v upodabljajoči umetnosti se začenja doba portreta. Slog tradicije je vse bližji pogovornemu tonu, rabi vsakdanjega jezika. Značaji postanejo zanimivejši od dejanj!

Evripidius je literat in filozof, demokrat in prijatelj ljudstva, politik in reformist, v starosti je bil razočaran kot pesnik, nikoli pa ni bil patetik, pesimist in nemara celo sovražnik ljudstva!

Evripidiusu so mistične snovi, legende le pretveza, maska, da obravnava najbolj živa filozofska vprašanja in najbolj neposredne probleme meščanskega življenja. Evripidius odkrito in svobodno razpravlja o odnosih med spoloma, o zakonu, o ženskem in suženjskem vprašanju!

V Medei pokaže, razgali vso žensko notranjost, jo portretira, ženski značaj pokaže v vsej njeni bolečini... njegova junakinja je podobna in podoba Ibsenovim ženskim likom, Cankarjevi materi...

Evripidius v svojem času res ni bil priznan (razen štirih nagrad), vzrok temu pa je bilo premajhno število izobražencev in poznavalcev literature, vzrok je bila njegova lastna odmaknjenost (v znanstvenem smislu – knjižnica). V tistem času (kot danes marsikdaj) ga njegovi sodobniki niso mogli niti so ga znali dojeti, v tistem globljem pomenu, o katerem pričajo vsa njegova dela.

In zdaj se vrnimo k naši predstavi. Če vemo, da je bila Evripidiusu legenda le maska, le čemu bi potem še pripenjali Medei angelske peruti, čemu ji ne bi pustili govoriti, čemu bi jo zavijali v vse pravne norme o zaščiti ženske (le kam naj se uboga ženska še pritoži, če jo mož duševno in morda celo fizično pogubi...) naj ji da režiser v roke čarobno palico, da bi se njen nekdaj do smrti zvesti možiček odljubil od mlajše, lepše, prikupnejše... (seveda se dandanes vse to sploh ne dogaja).

Medeia bi seveda morala biti zgrajena po točno določenem kalupu, morala bi biti surova in če ji še čarodejna sredstva ne bi pripomogla, naj si nemara pomaga z dolgimi nohti... Evripidusova retorična pesnitev pri tem za našega kritika ni pomembna. In kritik nadaljuje potem naprej: Jazon bi moral biti bahač, surovi tiran... tak, da onesreči žensko srce... kaj sluzasti, priliznjeni, plehki in topoumni tipi jih pa ne!?

Naš »kritik in poznavalec Evripida in umetnosti sploh« bi pa že lahko pri vsej svoji učenosti vedel, da režiser svobodno kreira lik, kakor si ga je v konceptu zamislil in da tudi igralec svobodno ustvarja lik, ki ga igra po svojih izkušnjah in sposobnostih.

Zbor korintskih žena bi bil nemara še lepši v belih in v rumenih tunikah, da bi osvetljeval Jazonovo mrko jezo, namesto lepo naučenih besedil, ki so se tako osvežilno trosile med gledalce. Ampak ne, tunike so bile temno modre, kaj, če je bila to Medeina podzavest?

Sel je bil resnično enkraten, ker pa naš »kritik in poznavalec« ni prisostvoval ne vajam ne generalki, seveda ni vsevedež mogel vedeti, da je zaradi psihične preutrujenosti in ob maksimalni angažiranosti do kraja izmučeni igralec doživel ob zaključku svoje scene napad na odru in posledice umora ni sporočil v »njegovem (in gledalcem) znanem stilu, z vsemi potrebnimi gradacijami...«

Bojan Maroševič, študent AGFRT in režiser Medeie, je ob koncu premiere jasno in glasno povedal, da ni nikakršno zadovoljstvo režirati antično delo: »Dve leti sem pripravljal ta projekt, po svoji težavnosti realizacije prav nič ne zaostaja za deli Shakespeara ali Ibsena ali Müllerja... Vsak gleda v antiki samo mit. Saj je mit, je pa še veliko drugega, lepega... in najmanj je spektakularnosti, te se skuša vsakdo kar najbolj otresti. Danes je tudi v današnjem življenju veliko tragičnih stvari, le, da se kažejo drugače kot včasih, v drugačnih, modernih oblikah, koren je pa isti. Igrati dramo v verzih ni majhna stvar, igralec mora imeti veliko posluha, celotna gledališka skupina pa mora biti povezana v dobro teamsko delo!«

Tisti, ki smo ga imeli priliko opazovati pri delu, smo se o tem prepričali, tisti pa, ki površno preberejo tekst in niti ne vedo, kje in kdaj se fabula začne in konča, naj morda vzamejo v roke Prešernov sonet Apel podobo na ogled postavi.

Dolgoletna ódrska igralca in kulturna delavca Miha Baloh in Marjan Stare sta ob tej priložnosti povedala: »To je kulturni praznik za Jesenice, na dostojnem nivoju, ki presega amatersko raven.«

Tomaž Iskra

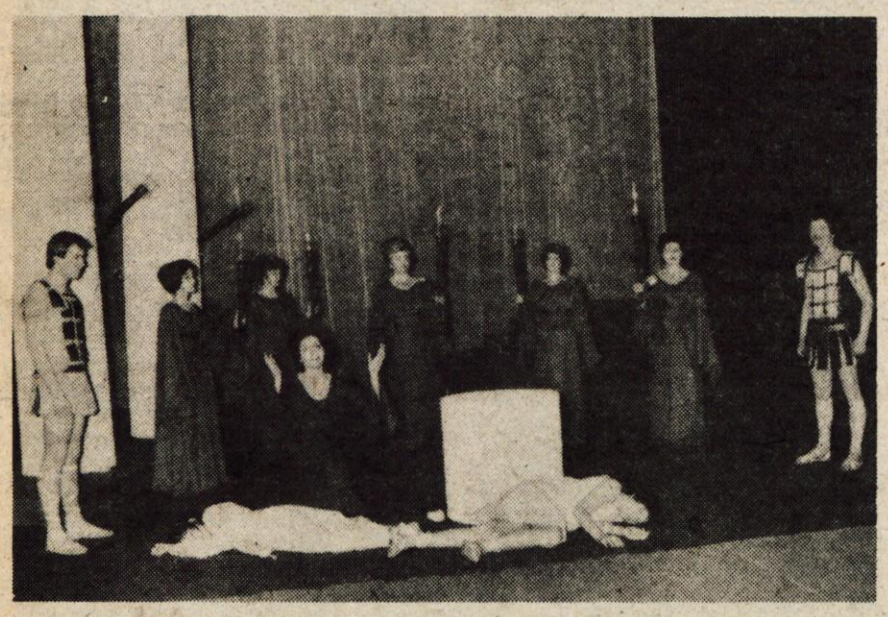

JESENICE – Uspela predstava Medeie v amaterskem gledališču Tone Čufar...

LETNI KONCERT GLASBENE ŠOLE KRANJ – V petek, 22. aprila, je Glasbena šola Kranj imela letni koncert, na katerem so se predstavili učenci vseh instrumentalnih oddelkov. Po fanfarah, ki jih je vodil prof. Karl Bradač, smo slišali skupino najmlajših učencev iz predšolske glasbene vzgoje. Zelo lepo je zapel tudi zborček Lie Lipar (na sliki). Instrumentalisti so bili dobro pripravljeni, posebno so ugajale skupine, duo violončel, trio klarinetov, kitar, violin in klavirski trio ter harmonikarski kvintet. Program je sklenil harmonikarski orkester s solopevci. Od posameznikov je potrebno posebno omeniti Teo Mezeg – klavir, Marijo Bešter – kitara in Majo Gogala – flavta. Petkov letni koncert je pokazal, da ima Glasbena šola Kranj dosti nadarjenih glasbenikov, katere bomo še večkrat slišali. – A. Ajdič – Foto: F. Perdan

Varstvo spomenikov na Gorenjskem

Kranj – Vse kulturne skupnosti Gorenjske zagotovijo v svojih letnih programih dela denar za financiranje spomeniško-varstvenih akcij na svojem območju. Pri posameznih akcijah s finančno udeležbo sodeluje tudi kulturna skupnost Slovenije. Zavod za spomeniško varstvo Kranj je imel tako lani na razpolago za spomeniško varstvene akcije 570.000 dinarjev, ki so jih prispevale gorenjske kulturne skupnosti. Kulturna skupnost Slovenije pa je v programu skupnih nalog sprejela sofinanciranje več gorenjskih akcij v višini 561.000 dinarjev. Poleg kulturnih skupnosti je zagotovila 20.000 dinarjev tudi skupščina občine Radovljica za spomeniško varstveno akcijo v Šivčevi hiši.

Kulturna skupnost Slovenije je odobrila denar za študijsko obdelavo spomeniških objektov v starem mestnem jedru Kranja, za dokumentacijo mestne arhitekture v starem delu Kamnika, za obnovo zidov na Malem gradu v Kamniku, za prezentacijo renesančnega trakta razvalin gradu Kamen v Begunjah, za nadaljevanje konservatorskih del v Šivčevi hiši v Radovljici, za obnovitev ostrešja na Liznekovi hiši v Kranjski gori in za restavriranje gotskih fresk na Krtini pri Domžalah.

Zavod za spomeniško varstvo v Kranju je lani opravil več pomembnih akcij. Tako so pripravili gradivo za odkup »sitarske hiše« v Stražišču, nadaljeval z akcijo dokumentiranja in izmer kulturnih spomenikov s področja mestne arhitekture v starem mestnem jedru Kranja ter z akcijo restavriranja kmečkih fresk v Sp. Dupljah, Olševku in Praprotni Polici, izdelal sanacijski program za baročno arhitekturo hiše v Šenčurju s predvideno novo funkcijo objekta in ureditvijo okolja ob kulturnem domu, izdelal načrt za prenos ogroženega kužnega znamenja v srednji vasi pri Šenčurju na novo lokacijo. Obenem so nadaljevali z deli v Šivčevi hiši v Radovljici ter z deli na razvalinah gradu Kamen v Begunjah, kjer so bili izdelani opaži za rekonstrukcijo obokov v pritličnem delu renesančnega trakta razvalin, oboke pa so rekonstruirali v železobetonski konstrukciji. Na Linhartovem trgu v Radovljici so sondirali fasado z gotskim pomolom in odkrili baročno fresko, ki bo restavrirana v letošnjem letu, v Radovljici, v grajskem parku pa so lani izkopali baročne kipe in kamnoseške detajle. Od julija do septembra so potekala zavarovalna dela na razvalinah gradu Altgutenberg nad Bistrico pri Tržiču, Zavod pa je sodeloval tudi pri izdelavi idejnega načrta za ureditev okolja pri spomeniku NOB na Ljubelju.

Za odkup Liznekove domačije v Kranjski gori so lani septembra podpisali pogodbo, izdelan pa je tudi že načrt za rekonstrukcijo. Za stari del mesta Kamnik so pripravili dokumentacijo in izmere, restavrirali pa so tudi fresko cehovskega usnjarskega znaka na fasadi Maistrove ulice v Kamniku. V Komendi so dokončno restavrirali zadnji portret iz Glavarjeve knjižnice, od lanskega oktobra pa potekajo dela na razvalinah Malega gradu v Kamniku. Izkopavanje in čiščenje razvalin z arheološkim nadzorom se je začelo nad Veronikinim portalom; dela bodo predvidoma končali junija letos. Od julija do konca septembra lani pa je Zavod za spomeniško varstvo Kranj opravljal restavratorska dela na gotskih freskah v Krtini. Povsem so odkrili in utrdili freske na severni strani taborne cerkve na Krtini in na obočnih poljih nad njo, delno pa so odkrili freske tudi na vzhodni strani.

D. S.

Pred sobotnim slavnostnim zborom komunistov radovljiške občine so v avli festivalne dvorane na Bledu odprli tudi razstavo kiparskih del Toneta Svetine – Foto: F. Perdan

SREČANJE ORFFOVIH SKUPIN SLOVENIJE

Žirovnica – Na osnovni šoli Žirovnica so prvi v občini ustanovili šolsko kulturno društvo Prešernov rod, sestavili program dela in aktivno začeli uresničevati naloge. Društvo je bilo ustanovljeno na pobudo Zveze kulturnih organizacij občine Jesenice in kulturne skupnosti Jesenice v začetku letošnjega leta. Mladi so s svojim delom v okviru društva spodbudili kulturno dejavnost ne le v sami šoli, temveč tudi v krajevni skupnosti Žirovnica.

Med številnimi akcijami nameravajo junija letos organizirati tudi srečanje Orffovih skupin Slovenije. Srečanje naj bi bilo 4. junija: v dopoldanskem delu bodo pripravili seminar za pedagoge, popoldne pa bo nastop skupin iz Kamnice pri Mariboru, z Bleda, s Turnišča, s Črenšovcev, iz Trbovelj, z Raven na Koroškem, iz Mislinje in iz Žirovnice. Ob tej priložnosti bodo izdali Bilten, pokroviteljstvo nad prireditvijo pa je sprejela Jugobanka z Jesenic.

D. S.

FOTOGRAFIJA MED PIONIRJI

Jesenice – Foto klub Andrej Prešeren z Jesenic uspešno deluje, predvsem pa so člani usmerili svojo dejavnost med mlade po šolah. Tako so si prizadevali za širjenje tehnične kulture med pionirji, na šolah pomagali pri ustanovitvi foto krožkov in skupaj s pionirji organizirali več razstav. Na jeseniških šolah tako danes deluje sedem foto krožkov, mladi pa sodelujejo na razstavah v občini ali izven nje. Člani foto kluba Andrej Prešeren so tudi lani pripravili začetniški foto tečaj, ohranili pa reportažni prikaz fotografij na prostoru pri železniški postaji, kjer so lani pripravili kar dvajset razstav. Člani kluba so stalno povezani z mentorji po šolah, tako da zanimanje za fotografijo ne upada. Po fotografskih razstavah v Žirovnici in drugod bodo maja pripravili na Jesenicah republiško razstavo fotografij.

D. S.

RAZSTAVA V CERKLJAH

Cerklje – V avli osnovne šole Davorina Jenka razstavljata svoja dela slikarja samouka Damjan in Štefan Širn iz Štefanje gore. Razstava je bila odprta že 24. aprila, vendar bo slovesna otvoritev 29. aprila v okviru proslave ob 27. aprilu in 1. maju. Razstavo je pripravilo KUD Davorin Jenko iz Cerkelj, odprta pa bo do 7. maja.

J. Kuhar

NAŠA BESEDA 77 V MEDVODAH

Letošnja zaključna prireditev Naša beseda bo 26., 27. in 28. maja v Medvodah. To bo že 10. pregled uprizoritvenih in kulturno-vzgojnih dosežkov mladinskih in pionirskih skupin, klubov, recitatorskih, literarnih krožkov in plesno-baletnih skupin na šolah, v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah, organizacijah in društvih. V organizaciji sveta ZSMS Medvode bo nastopilo 12 skupin, ki jih bo izbral selektor do 10. maja. Predstave bodo na odru medvoške Svobode ter na odrih okoliških društev, v gradu Goričane pa bo odprta likovna razstava. V Medvodah so z veseljem prevzeli organizacijo tako pomembne prireditve, ki je postala pravo kulturno gibanje v ustvarjanju mladih. V teku so že obširne priprave, v katere so praktično vključeni vsi krajani, saj želijo pripraviti zares vse, da bi prireditev lepo uspela.

-fr

Pripovedka o Zlatorogu tone v pozabo

Marsikdo je že pozabil pripovedko o Zlatorogu, ki je po stotih letih še vedno najbolj živa v Trenti, na Bovškem, v Posočju in v Bohinju, v Dolini itd. Tri desetletja tudi že čaka na zapis na filmski trak scenarij za to našo pristno alpskoepsko pesnitev, ki sta ga med snemanjem naših prvih filmov s planinsko tematiko pripravila naša prva filmska delavca Metod in Milka Badjura. Skrajni čas bi bil, da bi kdo od naših sedanjih filmskih delavcev odprl orumenele strani scenarija in posnel edinstveno slovensko planinsko pripovedko. To bi bil obenem pomemben prispevek k praznovanju pomembnega planinskega jubileja, 200. obletnice prvega pristopa na Triglav, ki je bil opravljen 25. avgusta leta 1778.

Bogato zgodovino ima pripovedka o Zlatorogu. Prvi so jo pripovedovali stari trentarski in bohinjski pastirji, divji in zapriseženi lovci, za njimi pa so jo povzeli kravarji, kozarji, otroci itd. Iz roda v rod je živela pripovedka o Zlatorogu. Dekan Ivan Vogrič je alpsko pripoved leta 1868 povedal Idrijcu dr. Karlu Dežmanu, kustosu ljubljanskega muzeja in znanemu zbiralcu slovenskega narodnega bogastva. Dežman je Zlatoroga še isto leto, torej pred 109 leti, objavil v tedanjem osrednjem slovenskem časopisu Laibacher Zeitung. Izredno zanimanje je vzbudil Zlatorog in to ne le doma, temveč tudi v vsem alpskem svetu.

Letos mineva 100 let, odkar je za pripoved o Zlatorogu zvedela Evropa. Zasluge za to ima dr. Rudolf Baumbach iz Trsta, ki je Zlatorogovo pripoved spesnil in jo leta 1877 objavil z izvirnimi imeni v Leipzigu. Baumbachova pesnitev je izšla v 100.000 izvodih. Njegovo pesnitev o Zlatorogu sta kasneje obdelovala tudi pesnika Anton Funtek in Anton Aškerc.

U. Župančič

April, mesec jeseniških grozot

Prav lepo je cvetela pomlad, aprila, pred 35. leti. Sedemnajstega aprila 1942 je roka pravice preprečila izdajalsko in hlapčevsko delo nekdanjemu nemškutarju in takratnemu jeseniškemu županu Karlu Luckmanu in zloglasnemu klečeplazcu Andreju Jaklju s Koroške Bele. Ta dogodek je nemško svojat v našem železarskem revirju docela razsrdil, zato so začeli s terorjem. Dogodki tistih dni so nepozabni, bile so žrtve v brezsrčnem streljanju talcev, poštenih in miroljubnih Jeseničanov.

Veliki rdeči lepaki so objavili smrtno obsodbo 50 mož in fantov, ki so izgubili svoja življenja zaradi krutega maščevanja gestapovcev, zaradi kazni, ki je zadela Luckmana in Jaklja. A vse to je bilo še premalo. Še isti dan so v popoldanskih urah pod vodstvom Druschkeja in ostalih jeseniških gestapovcev začeli množično izselitev. Izselili so petdeset družin z Jesenic, Javornika, Koroške Bele, Potok in Javorniških Rovt. Bilo nas je osem avtobusov, poslavljali smo se od gorenjskega kota, z bojaznijo, kaj bo z nami. Temna noč je že bila, ko se je kolona avtobusov ustavila v taborišču v Goričanah pri Medvodah. Tam smo bili štiri tedne, negotovi v nadaljnjo usodo. Še težje je bilo slovo 16. maja, ko smo zapuščali Goričane in se peljali skozi domače kraje v neznano. Dva dni kasneje so se za nami zaprla železna vrata izseljeniškega taborišča Wernfels pri Nürnbergu. Tako se je začela težka pot življenja za zidovi gradu. Nemška svojat je vse moške in ženske uporabila za dela v tovarnah v Stuttgartu in v Nürnbergu.

Končno je prišel svobodni dan, ko je bilo osvobojeno tudi naše taborišče. To je bilo 18. aprila, leta 1945, ko so prišle zavezniške čete. Tri mesece kasneje smo bili v domovini...

Ivan Martelak

festivalna dvorana
bled
murka
od 10. do 25. maja 1977
razstava in prodaja
vaš dom'77
POHIŠTVO
DEKORATIVA, PREPROGE
GOSPODINJSKI STROJI
VSE ZA OPREMO TURISTIČNIH SOB IN TABORJENJE
razstava odprta vsak dan od 10. do 19. ure, tudi v nedeljah

ODMEVI IZ TAŠKENTA 23

Carski rublji

V odprtih omarah, nezaklenjenih predalih, košarah in škatlah niso našli ničesar sumljivega. Pozornost jim je pa zbudil lep usnjen kovček v Monikini sobi. Bil je zaklenjen in sumljivo težak. To je bil kovček, s katerim je Monika nameravala zvečer odpotovati v Čardžuj. Odkleniti ga je morala in pokazati, kaj v njem je. Kovček je bil nabito poln ponarejenih carskih bankovcev po sto rubljev. Ko so jih čekisti prešteli, so ugotovili, da jih je natanko za en milijon rubljev. Zaplenili so jih s kovčkom vred in odnesli s seboj. — Spričo te in prejšnje najdbe v kleti so varuhi reda, zakonitosti in revolucije napovedali aretacijo vsem članom Katajeve družine. Odgnali so jih v preiskovalni zapor, hišna vrata zaklenili in zapečatili.

Tako se je glasilo poročilo nepodpisanega poročevalca. Uredništvo lista je za konec dodalo svoj pripis, ki je naznanjal, da bo o poteku preiskave bralce sproti obveščalo, da bodo lahko sami presodili, kaj zaslužijo državljani, ki jih bremeni takšno kontrarevolucionarno delovanje, ki ni nič drugega kot zahrbten gospodarsko-političen napad na državo in pošteno ljudstvo.

Samo eno zadevno poročilo smo v časopisih še brali tiste dni, ko je naš vlak stal v Taškentu, potem pa nobenega več. Vse tiho, kakor da je vsa afera padla v vodo. Tisto poročilo pa o aferi sami in njenih udeležencih ni nič povedalo, temveč je javnost obveščalo le o izredno natančni izdelavi falzifikatov in zelo posrečeni ponaredbi. Navaden državljan da bi brez podrobnega opisa neznatnih razlik ali pogreškov le-teh nikakor ne mogel zaslediti, more da jih ugotovi le vešče oko izvedenca, je bilo rečeno.

Morda je ta posebnost bila povod, da je oblast pohitela z izdajo dekreta o razveljavitvi carskih bankovcev vseh vrst. Z novim letom, je bilo rečeno, bodo vzeti iz prometa in prenehajo veljati kot plačilno sredstvo. Tega dekreta je bilo pričakovati sleherni dan že prej in so ga prav gotovo pričakovali tudi Katajevi ljudje, podjetni trgovci, prebrisani verižniki in špekulanti velikega kova. Zato so tako hiteli in zato se jim je tako mudilo, kakor smo videli. Na prvi pogled se človeku zdi pravzaprav čudno, skoraj nerazumljivo, da sovjetska oblast omenjenega dekreta res ni že prej izdala. Revolucija, ki je tako slavno zmagala in tako hitro — kar čez noč, kakor se reče — opravila s carizmom in odpravila njegove politične in gospodarske privilegije, da ni mogla ali pa ni hotela odpraviti in pomesti med smeti papirnatih carskih rubljev? Poskusimo na tem mestu pojasniti zadržek, ki je Katajevim dal pobudo za ponarejevalno akcijo.

— — —

Dejstvo je, da so stroški za tiskanje bankovcev visoki. Zato bi ne bilo gospodarno, če bi Sovjeti velikansko zalogo carskih bankovcev uničili, še preden so bili dani v obtok, ali da bi stare zamenjali z novimi, čeprav še niso bili izrabljeni. Zavoljo tega torej je sovjetska oblast razmeroma dolgo pustila v veljavi carske bankovce. Skoro leto dni po oktobrski revoluciji je bil carski denar v Turkestanu edino plačilno sredstvo. Šele sredi poletja osemnajstega leta so se pojavili prvi sovjetski rublji, ki pa carskih niso takoj izpodrinili. Ti sovjetski bankovci — po 20 in po 40 rubljev — so bili podobni bolj bonom kot bankovcem. Po papirju, izdelavi in zunanji obliki. S carskimi se nikakor niso mogli meriti. Bili so veliko manjšega formata, komaj četrtino carskega bankovca za en rubelj. Poleg tega so se držali skupaj, v večjih polah, kakor znamke ali koleki in so se od pol prav tako stran trgali. Tehnična izdelava je bila pa tako primitivna, šolarska, bi rekel, da jih je bilo količkaj spretnemu risarju lahko ponarediti. — Spričo političnega stanja, v deleži ti in tudi poznejši, večji sovjetski bankovci, spočetka niso imeli prave veljave in zaupanja pri ljudeh, zlasti pri domorodcih muslimanskih ne. Le carske so hoteli imeti. Za te so trgovci v privatni trgovini, kolikor je je še ostalo, dajali blago ceneje kot za sovjetske. Privatna trgovina se je pa uveljavljala najbolj učinkovito na črni borzi in v vsakršni špekulaciji. Dogajalo se je, da so prenekateri domačini carske bankovce, ko so jih dobili, skrbno shranili in jih niso dali več iz rok. Nomadi so jih celo šivali pod podlogo svojih vatnih halatov, da bi jih ja bolj gotovo ohranili za poznejši čas, ko »bo sovjetska oblast likvidirana in bo boljševike šajtàn (hudič) pograbil in odnesel v puščavo Gobi«.

Tako so menili in tako govorili prenekateri domorodci pa tudi priseljenci v Turkestanu. Vplivni nasprotniki Sovjetov (in teh ni bilo malo) so poskrbeli, da se je tako mnenje ohranjalo, krepilo in širilo po mestih in nepreglednih stepah, med nomadi in polnomadi. In ni jim bilo težko tega tudi doseči. Zakaj leta osemnajstega in devetnajstega je bilo dejansko tri četrtine nekdanje carske Rusije v rokah kontrarevolucionarjev vseh vrst. Kako naj spričo tega neuki človek verjame, da se bodo Sovjeti obdržali? Kako naj potemtakem ne verjame, da se carizem ne vrne in ne obnovi vse veljave verskim bankovcem? Torej...

Katajevi ljudje, prebrisani in podjetni trgovci, kakor rečeno, so to stanje in to psihozo množic v deželi izrabili v svoje špekulativne namene. Zakaj pa so jim Sovjeti trgovino vzeli in jo nacionalizirali? Živeti je vendar treba! Mudi se in pohiteti je treba, zakaj do novega leta ni več dolgo. V nekaj mesecih si morajo pridobiti tolikšno zalogo rubljev, da jim bo zadostovala — pri vsej draginji, ki je iz dneva v dan večja — dokler višja sila, to je šajtan, ne odnese Sovjetov v puščavo Gobi.

Morajo obogateti? S ponarejenimi carskimi rublji? Kaj še! Monika, dika Katajeve družine, vse sproti pretihotapi k teti v Čardžuj! Teta Učkà — Iskra vzhoda — zvita in nič manj prebrisana trgovka kot njena sestra v Taškentu, poskrbi za oplemenitenje falzifikatov. Kako neki? Ima dobre zveze in veliko poznanstev po Zakaspiju, v Buhari in tudi onstran meje, v sosednji Perziji, kjer je opij doma. Opij? Da, opij, mamilo! — V Taškentu ga že primanjkuje spričo zapore, to je bojev v Zakaspiju, in je zato vedno dražji. Tam pa ga imajo na pretek, ker ni kupcev, ker so vlaki ukinjeni, in je zato poceni. Teti Učki je treba samo pomigniti, pa ji tihotapci priskrbijo cele cente opija. Za carske rublje, ponarejene seveda! Kdo pa ve, da so ponarejeni? Samo teta Učka in Monika, ki razpolaga z milijonom. Za to vsoto nakupi cele vreče opija, ki ga v skladišču kaptenermusa na sanitetnem vlaku varno prepelje v Taškent. Tu pa ga drago proda muslimanom, ki se z alkoholom ne smejo opijaniti, z opijem pa lahko. Ga drago proda? Za ničvredne sovjetske rublje? Kaj še! Samo za prave carske! Še raje pa za čisto zlato in dragoceni nakit.

»Táka torej je bila Katajeva velevažna družinska zadeva v resnici. Le-te pa nismo zvedeli iz časopisov, kakor rečeno, ampak od naše medicinske sestre Ane Filipovne Tabunove. Njen oče je bil sodnik in mu je bila poverjena preiskava afere s ponarejanjem in razpečavanjem carskih rubljev. Zaradi preiskave pa ni ničesar važnega izdal novinarjem; le-ti le preradi zadeve predelajo po svoje in napihnejo tako, da preiskavi večkrat bolj škodijo kot koristijo. Zaupal pa je preiskovalni sodnik Tabunov zadevo svoji hčeri, edinki, ki je bil nanjo navezan z vso dušo. Ni pa Ana Filipovna vedela povedati, na katerem vlaku je tisto skladišče in kdo je tisti skladiščnik, ki naj bi Moniki omogočil tihotapljenje ponarejenih rubljev v Zakaspij in perzijskega opija od tam v Taškent. Moglo pa bi priti na dan tudi to. Tedaj bi taškentska Čeka tudi tistega »mladega človeka« potipala in tale zgodba bi se precej drugače končala, kot se je. Sem povsem zadovoljen, da se je zame vse srečno izteklo. Za Katajeve se pa ni. To na tem mestu že lahko povem.

Franc Valjavec

Črtomir Zorec:

Tržaško slovenska deželica ob morju

(16. zapis)

Spričo tako optimističnih napovedi po sprejetju osimskih sporazumov sem se onidan spet odpravil v vasi na jugovzhodnem robu tržaškega ozemlja, tam okrog Doline.

SPOMINSKI NOB

Kar brž moram priznati: položaj je tu — vsaj na Tržaškem — boljši kot na Koroškem. Videl sem v vaseh, ne le na pokopališčih, spomenike padlim partizanom, talcem in internirancem, spomenike, ki niso bili oskrunjeni! V lepo urejenem okolju! In s ponosno rdečo zvezdo na vrhu slovenskega, nekajkrat tudi dvojezičnega besedila.

Spomeniki na sredi vasi, če pa so na pokopališču, so na častnih mestih! (Kako hudo mi je bilo gledati pomnike padlim partizanom na Koroškem — le prevečkrat so postavljeni kam v kot, na nečastnem mestu. In pa tolikokrat oskrunjeni...)

To že lahko odkrito, brez ovinkov, izpovem. Kajti v zvezi s pripravami za Zbornik pomnikov NOB na Koroškem sem si ogedal skoro vse (jih pa je 43!).

Zato mi je na poti skozi Dolino (S. Dorligo della Valle), Boršt (S. Antonio in Bosco), Boljunec (Bagnoli d. Rosandra), Ricmanje (S. Giuseppe d'Chiusa) in Bazovico (Basovizza) bilo le bolj utešljivo.

NAŠA DOLINA

Že na začetku teh zapisov sem opisoval Dolino, eno od tržaških okoliških občin. Dober občutek — na slovenskih tleh si, med zavednimi rojaki. Ki se ne boje in ne poniglavijo.

Najprej sem opisoval kraj sam, zdaj le spomenike NOB in dvojezičnost krajevnih in drugih javnih napisov — to je bil to pot smoter moje poti na Tržaško. — Presenečen sem spoznal, da ima Dolina — kot občina — velik, moderno zasnovan spomenik NOB, posvečen 208 žrtvam, padlim za svobodo (imena vseh so označena na steni).

Spomenik stoji v Spominskem parku, polnem cvetočega rožmarina (Parco commemorativo) z na daleč vidnim napisom: Slava padlim za svobodo — Gloria ai cadutti per la liberta.

Osrednji spomenik NOB stoji v neposredni bližini županstva občine Dolina. Tako, po slovensko, piše na lepi stavbi: Občina Dolina — Županstvo.

SPOMENIKI V VASEH

Čakalo pa me je res prijetno, utešljivo presenečenje: poleg osrednjega, recimo kar občinskega spomenika, ima še vsaka vas, ki sodi v občino Dolino svoj spomenik NOB!

Najprej vas Dolina! Sredi vasi je velik trg, ki je dvojezično označen: »Trg padlih za svobodo — Piazza cadutti per la liberta«. Tik nad zidom, ki omejuje trg od cerkve, stoji mogočen obelisk z rdečo zvezdo, na daleč vidno. Na njem so vklesana imena padlih vaščanov v letih 1942—1945.

Boljunec — čudovita vas! Saj ima (je le ena od vasic občine Doline) gledališče Franceta Prešerna! Veliko moderno stavbo, ki bi bila v ponos tudi kakemu gorenjskemu mestu, ne le vasi! (Nedavno so gostovali v tem slovenskem kulturnem svetišču pevci iz Krope in iz koroških Radiš — Glas je o tem pisal.)

Pa še krajinsko je Boljunec tako lep: tu je vhod v romantično sotesko Glinščice (Rosandra), tu izvira izpod skalnate stene, iz podzemlja bistra, hladna voda v kar mogočni količini, že prava rečica.

Spomenik NOB v Boljuncu je postavljen v čast štirinajstim padlim partizanom, trem ustreljenim talcem in petim pogrešanim žrtvam. Nad slovenskim napisom »Žrtvam osvobodilne borbe 1941—1945« žari rdeča peterokraka!

V Boljuncu na eni od hiš v glavni ulici, je vzidana spominska plošča domačinu — glasbeniku in skladatelju Francu Venturiniju. — Vzidalo jo je domače Slovensko prosvetno društvo France Prešeren!

Spomeniki NOB so postavljeni tudi v Borštu, Logu in Ricmanjih — povsod s simbolom, vklesano rdečo zvezdo.

ŠTIRIKRAT OSKRUNJEN

Res, doslej je bilo to pisanje (in moje potovanje) bolj optimistično. Na spomeniku v Bazovici pa je pritrjena ploščica, ki pove, da je bil oskrunjen kar štirikrat: 4. 4. 1956, 8. 2. 1959, 28. 4. 1970 in 29. 8. 1970. — Res, pozneje ne več.

V vetrovnem, hladnem vremenu, ki je tu na starem vojaškem strelišču v Bazovici, menda kar praviloma, sem še prebral dve spomeniku dodani ploščici: »1930—1945 smrt fašizmu — svobodo narodu!« In: »Kot žrtve ste padli v borbi za nas. Večna zahvala vam bo zvenela!« (O spomeniku samem posvečenem Bidovcu, Milošu, Valenčiču in Marušiču — sem pripovedoval že v 11. zapisu. Zdaj sem si ga le ponovno ogledal.)

No, da bom obisk Tržaškega lepo in »po naše« sklenil, sem šel, seveda, tudi na »Osmico«. Kaj pa je to? Z dovoljenjem oblasti sme kmet — vinogradnik točiti svoje vino brez davčnih dajatev — toda le osem dni! Svoj vinotoč označi z veliko številko 8, s šopom zelenja ali pa le z veliko steklenico, postavljeno v okno. Poti do »Osmice« ni težko najti: vino je dobro in ceneno — glasen pogovor med možakarji pa tudi nekaj velja! — Ta »obisk« sem opravil v Borštu.

Slovenija na filmskem platnu

V petek, 22. aprila, je bila v Kranju predstavitev filma o Sloveniji z naslovom »Dobrodošli« in filma »Boris Frank s svojimi Kranjci«

Kranj — Predstavniki turističnih, gostinskih in izobraževalnih organizacij iz kranjske občine so v petek, 22. aprila, spoznali film o Sloveniji z naslovom »Dobrodošli«. Snemanje filma so omogočili hotelsko in turistično podjetje Kompas, Turistična zveza Slovenije in nekatere slovenske hotelske organizacije, posnet pa je v slovenski, angleški, italijanski, nemški, francoski in španski kopiji. Producentska vloga je bila zaupana Bojanu Drofeniku, režija Dušanu Prebilu in snemanje Žaru Tušarju. Film »Dobrodošli«, ki prikazuje turistične in zgodovinske znamenitosti naše republike od Triglava do morja, je bil predvajan že v številnih krajih Združenih držav Amerike in je bil povsod izredno dobro sprejet, traja pa okrog 40 minut.

V Kranju je bil v petek predvajan tudi film »Boris Frank s svojimi Kranjci«, v katerem se predstavljata ta narodnozabavni ansambel in folklorna skupina France Marolt. Film, ki traja okrog 10 minut, sta omogočila Pivovarna Union in Emona iz Ljubljane. Producent filma je Bojan Drofenik, režiser Dušan Prebil, snemalec pa Ivo Belec.

Mogoče bi kazalo tudi v Kranju ali na Gorenjskem razmisliti o snemanju takšnega filma, ki bi ljudem po svetu približal zgodovino in sedanjost naše pokrajine...

-jk

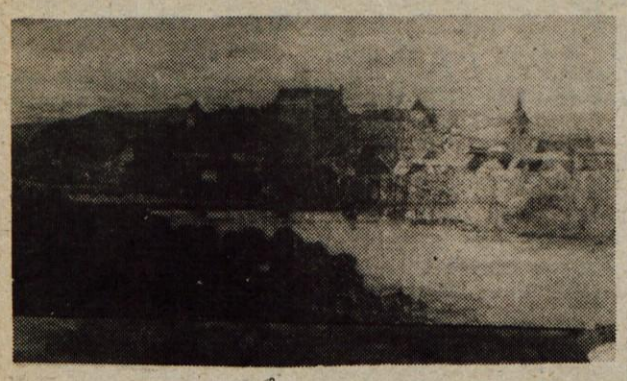

Jesenice – Ivan Evačić je zaposlen v jeseniški železarni in je na Jesenice prišel iz Budislavca. Ivan si je izbral zanimiv konjiček, saj zbira stare in umetniške slike raznih znanih in manj znanih slikarjev skozi razna obdobja. Ima že več lepih, enkratnih umetnin, ki so vredne zelo veliko.
Med najbolj dragocenimi slikami je panorama Ptuja, original, ima pa še več vrednih pokrajinskih slik. Zbiratelj pa preučuje tudi zgodovino Gorenjske, krajev in ljudi. Na sliki: Panorama Ptuja. – Foto: A. K.

OBISKUJEJO SPOMINSKA OBELEŽJA

KRANJ – Sekcija mladih planincev iz kranjskega dijaškega doma je v program dela zapisala tudi nalogo, da bodo planinci v počastitev letošnjih jubilejev predsednika Tita obiskali do konca junija najmanj štiri kraje, kjer so bile med NOB bitke med partizani in sovražniki. Obiskali so že dom Kokrškega odreda, udeležili so se pohoda na Stol, šli so na Porezen, v načrtu pa imajo še obisk obeležja na Davovcu pod Krvavcem in obeležja pod Pršivcem nad Bohinjskim jezerom. -ni

OBČINSKO TEKMOVANJE KLUBOV OZN

JESENICE – Občinski center klubov OZN Jesenice, ki deluje pri občinski konferenci ZSMS Jesenice, je v petek, 15. aprila, organiziral občinsko tekmovanje klubov OZN občin Jesenic in Radovljice. Tekmovanje je bilo v telovadnici osnovne šole Žirovnica. Največ znanja je pokazala ekipa osnovne šole Antona Tomaža Linharta iz Radovljice, ki so jo sestavljali Goran Krušič, Mojca Resman in Olga Dragan. Sledile so jim ekipe iz osnovne šole Mojstrana, iz osnovne šole Lipnica in druge. Najboljši so se udeležili regionalnega tekmovanja klubov OZN. Za kulturni program pa so poskrbeli pevski zbor osnovna šola Žirovnica in recitatorska skupina. J. Žerdin

SPREJELI NOVE ČLANE

KRANJ – Pred kratkim je bila v kranjskem dijaškem domu slavnostna seja osnovne organizacije Zveze komunistov Slovenije. Slavnostni govor je imel ravnatelj prof. Lojze Rakovec, ki je opisal življenje in delo predsednika Tita in pomen ustanovnega kongresa komunistične partije Slovenije. Ob tej priložnosti so sprejeli v Zvezo komunistov tudi štiri nove člane. -ni

SREČANJE MLADIH ZADRUŽNIKOV

ŠKOFJA LOKA – Po 5-letnem uspešnem delu aktiva mladih zadružnikov pri škofjeloški kmetijski zadrugi, predsednik aktiva je Matevž Demšar, so se Škofjeločani v nedeljo, 24. aprila, odločili tudi za ustanovitev konference mladih v kmetijstvu, ki bo delovala v okviru občinske konference ZSMS Škofja Loka. Na ustanovnem sestanku so sprejeli poslovnik dela ter se odločili, da bodo sodelovali v tekmovanju za najboljši aktiv mladih zadružnikov na področju Gorenjske in Slovenije. Istočasno pa so sprejeli tudi okvirni program dela. Pripraviti nameravajo več problemskih konferenc. Na njih nameravajo spregovoriti o številnih problemih, ki jih tarejo, obenem pa tudi o mnogih aktualnih vprašanjih. V prvi vrsti bodo spregovorili o štipendiranju, le-to še vedno ni najbolje urejeno, o zakonu o združenem delu ter o »dednih pravicah«. Še bolj pa se mladi kmetovalci iz škofjeloške občine želijo povezati z mladimi »polkmeti«, tistimi, ki so zaposleni in še vedno obdelujejo po svojih močeh zemljo, z družbenopolitičnimi organizacijami in skupnostmi. Želijo pa tudi več sodelovanja z mladimi iz gozdarstva in raznih kmetijskih organizacij. S. J.

PLANINSKA POSTOJANKA ODPRTA

KALIŠČE – Iz planinskega društva Kranj so nam sporočili, da bo dom Kokrškega odreda na Kališču med prazniki stalno odprt. V zimskih mesecih je bil namreč oskrbovan le ob sobotah in nedeljah. Zaradi izrednega zanimanja, priljubljeno izletniško točko je namreč tudi v zimskem času obiskalo izredno veliko ljubiteljev planin, so se kranjski planinci odločili, da jo odpro že včeraj, za kratek čas pred poletjem pa bo ponovno zaprta po 15. maju. Še vedno pa bo seveda odprta ob sobotah in nedeljah. -jg

Smederevska Palanka – V zadnjih dneh marca so bile v Smederevski Palanki, mestu v SR Srbiji, ki je pobrateno z občino Škofja Loka številne proslave v počastitev krajevnega praznika. Na osrednji proslavi so sodelovali predstavniki enajstih s Smederevsko Palanko pobratenih krajevnih skupnosti iz vseh predelov Jugoslavije. Slavja so se udeležili tudi gostje iz Škofje Loke in Žirovnice na Gorenjskem. V kulturnem programu so nastopili člani kulturno umetniškega društva Abrašević iz Smederevske Palanke, gledalce pa je izredno navdušil tudi Gorenjevaški oktet iz Gorenje vasi v Poljanski dolini. Ob tej priložnosti se je začela tudi tradicionalna manifestacija »srečanje prijateljev«. Udeležili so se je predstavniki vseh enajstih krajevnih skupnosti, posvečena pa je praznovanju vseh letošnjih jubilejev. Na sliki: »del« Gorenjevaškega okteta pred stavbo občinske skupščine v Smederevski Palanki (A. J.) – Foto: A. Jelić

Iz dela PD Kranj

Pretekli teden se je na Krvavcu začel tečaj za planinske vodnike, ki ga je pripravil odsek za planinsko hojo in vodništvo pri PD Kranj. Tečaja se je udeležilo 35 kandidatov iz kranjskega društva in društev iz Poljanske in Selške doline. Tečaj bo končan maja. Udeležencem tečaja je predaval tudi član upravnega odbora PD Kranj in občinski javni tožilec Stane Boštjančič. Še posebej je razložil odgovornost planinskih vodnikov. – – –

Planinsko društvo Kranj je pretekli teden preskusilo pristajanje helikopterja na Ledinah, kjer gradi društvo novo planinsko postojanko. Helikopter je pristal na strehi nove postojanke, kjer je predvidena posebna ploščad za pristajanje. Preskus s helikopterjem sodi k stalnemu analiziranju razmer in pogojev na Ledinah. -jk

Alpinistična odprava v Ande

Dovje-Mojstrana – Planinska zveza Slovenije je mojstranškim planincem zaupala organizacijo slovenske alpinistične odprave v Ande, ki bo odšla na pot med 20. in 25. majem. Odprava v daljno ameriško pogorje bo potekala v znamenju pomembnih jubilejev; 85. rojstnega dne tovariša Tita in 40-letnice njegovega prihoda na čelo KPJ, 40-letnice ustanovnega kongresa KPS in 50-letnice planinskega društva Dovje-Mojstrana. Če bo alpinistom podvig uspel, bodo novo smer, ki jo bodo skušali prvič preplezati, poimenovali po tovarišu Titu.

Odprava bo imela dvanajst članov, med njimi pa bo vrsta izkušenih alpinistov, ki so se že uveljavili v številnih tujih gorstvih. Priprave za odhod potekajo v glavnem po načrtu, zatika se le pri denarju. Nekatere delovne organizacije so že priskočile na pomoč, člani odprave pa upajo, da bodo tudi pri ostalih naleteli na razumevanje.

Alpinisti bodo na poti približno pet tednov. Plezali bodo v pogorju Cordillero Huayhuash. Pot jih bo vodila iz Ljubljane do Lime, glavnega mesta Peruja, zatem pa se bodo po nekaj sto kilometrih vožnje začeli vzpenjati v pogorje Andov. Dva do tri tedne se bodo borili s krhkim ledom, strmino in viharji; vse do najlepšega trenutka, ko bo na osvojenem vrhu zavihrala naša trobojnica.

Vodja odprave bo Janez Dolžan, za organizacijo pa bo skrbel Mato Podrekar. J. Rabič

Številni planinski jubileji

Koordinacijski odbor planinskih društev iz jeseniške občine, ki združuje prek 5000 članov, pripravlja proslave v počastitev pomembnih planinskih jubilejev. Najpomembnejši je 200. obletnica prvega pristopa na Triglav, ki je bil opravljen 25. avgusta leta 1778. Razen tega slavé planinci 75. obletnico ustanovitve podružnice Slovenskega planinskega društva 19. aprila leta 1903 na Jesenicah in 50 obletnico planinske podružnice v Dovjem in v Mojstrani 28. januarja leta 1928. Odbor je pripravil koledar in program predavanj, prireditev, delovnih akcij, kulturnih prireditev in drugih srečanj, ki bodo imele splošno družbeni in telesnokulturni pomen. Planinstvo je namreč pomemben del vsakodnevnega življenja prebivalcev zgornjesavske doline.

Izšla bo na primer druga izdaja knjige Svet pod Triglavom, ki ima bogato slikovno in besedno vsebino. Organizatorji pripravljajo razstave planinskih znamk, knjig s planinsko vsebino, slikarske kolonije, zbor alpinistov iz Slovenskih Železarn itd. U. Ž.

Za najlepše urejen kraj v letu 1977

Turistična zveza Slovenije je že vrsto let organizirala akcijo Izbiramo najbolj prizadevni turistični kraj v Sloveniji. Skupaj z Zvezo hortikulturnih organizacij Slovenije pa je to akcijo razširilo v »Najlepše kulturno in hortikulturno urejen kraj v Sloveniji v letu 1977«. Na to tekmovanje se lahko do 15. aprila letos prijavi vsak kraj v Sloveniji ne glede na to ali ima hortikulturno ali turistično društvo prijave za tekmovanje lahko oddajo tudi krajevne skupnosti ali druge organizacije in društva.

Namen tekmovanja je predvsem v spodbujanju vsakega kraja posebej v skrbi za kulturni videz in hortikulturno urejenost kraja, za snago, za negovanje kulturno-zgodovinskih spomenikov, športnih objektov, pokopališč, objektov s posebno arhitekturo, za čisto in urejeno okolico voda, okolico industrijskih objektov, hiš, vrtov, javnih nasadov, šol in drugih javnih zgradb, za urejenost cest, bližnjih gozdov ter drugih površin.

Tekmovanje vseh prijavljenih krajev bodo ocenjevale posebne komisije, sestavljene iz članov hortikulturnih društev in sicer po posebej izdelanem točkovnem sistemu. Tekmovanje bo trajalo od spomladi do jeseni. Ocene dokumentirane z barvnimi diapozitivi se bodo zbirale na Zvezi hortikulturnih društev Slovenije. Najbolje ocenjene kraje bo septembra obiskala in ocenila republiška komisija sestavljena iz članov obeh organizacij.

Skupščina SFRJ je razglasila leto 1977 za leto varstva in izboljšanja človekovega življenjskega in delovnega okolja. Zato si obe organizaciji letos še posebej prizadevata, da bi vsi skupaj in vsak zase složno sledili temu cilju ter tako zagotovili sebi in sočloveku bivanje v urejenem okolju. B. B.

Dovje – *Na Dovjem in v Mojstrani že dolgo let deluje pri KUD Jaka Rabič folklorna skupina mladih fantov in deklet. Vodi jih Francka Mrak, vadijo pa ob harmoniki Petra Peternela. Folklorna skupina precej gostuje in nastopa po drugih krajih v Dolini. – Foto: B. B.*

Pisma bralcev

ŠE O NEKONTROLIRANI IGRI Z OROŽJEM

Prebral sem sestavek Nekontrolirana igra z orožjem (bil je objavljen med Pismi bralcev v Glasu 8. aprila letos) in mi ni najbolj všeč. Mislim, da tov. Vojakovič očitno napada naš šport. Očitno se vidi, da je avtor nekoč bil strelec ali pa je še zdaj. Ni pa seznanjen z zakonom o orožju. Mislim, da naš zakon glede nošenja orožja ni liberalen. Vsak, ki hoče kupiti zračno puško, mora imeti nabavno dovoljenje, izven hiše jo ne sme nihče nositi, razen če ni polnoleten, puška pa mora biti v etuiju. Strelci moramo imeti tudi posebno potrdilo, da je puška last strelske družine. Tako po zakonu ne more in ne sme nihče streljati drugam kot v tarčo, prisoten pa mora biti tudi lastnik puške.

V zadnjem odstavku pisma piše, da pride do nesreče, če pridejo do puške otroci. Mislim, da tudi to ne drži. Če bi bili vsi seznanjeni z zakonom in morebitnimi sankcijami, ne bi prišlo do nesreč. V našem kraju je veliko zračnih pušk, osebna last strelcev, članov strelske družine. Ker družina poskrbi, da so njeni člani seznanjeni z zakonom, do takih nesreč skoraj ne pride. Napisali ste tudi, da v nekaterih krajih ni več praznovanj brez streljanja. Mislim, da puška ni le za pobijanje in mučenje živali ali ljudi, puška je tudi športni rekvizit. Strelski šport je zelo lep, zadnja leta se v Sloveniji razvija; ta šport pa je pomemben dejavnik tudi v obrambnih pripravah. Strelske organizacije nimajo dovolj sredstev za nabavo pušk za vse člane. Nujno je, da kupujejo zračne puške tudi sami posamezniki, ki imajo veselje za streljanje. Največ mladih strelcev navdušijo za ta šport prijatelji ali starši, ki streljajo doma ali na raznih prireditvah. Dvomim tudi, da je v Kranju toliko nesreč z zračno puško, saj je kranjska občina znana po dobrih strelcih in mislim, da so vsi, ki imajo zračne puške, seznanjeni z zakonom. Ravno tako smo vsi seznanjeni s prometnimi predpisi, pa vseeno naredimo kakšen prekršek.

Lado Mrak
Dobračeva, Žiri

KDO DOLOČA MERILA?

Zelo me je razveselil dopis Ivana Šepetavca, ki je pod naslovom Kdo določa merila izšel v Glasu 8. aprila. Je tako resnično napisan, da smo ga v naši družini hoteli vsi naenkrat prebrati. V dokaz naj napišem, da živimo v takšnih ali pa še slabših razmerah, kot jih opisuje Ivan Šepetavc. Sem nekadilec, za žejo največkrat pijem vodo. Na svoj »šiht« se vozim z avtobusom.

Zakaj? Zato, ker imam v podjetju, kjer delam, komaj 2000 dinarjev mesečne plače. Imam izpit A in B kategorije, vendar do svojega vozila najbrž nikdar ne bom prišel, ker ga s takšno plačo nikdar ne bom mogel kupiti. Na hranilni knjižici vsak mesec takoj dvignem ves denar pa moram ob koncu meseca krepko varčevati.

Očitno je, da imamo v naši družbi bogate in revne in sem lahko vesel, da vsaj z zdravjem nimam težav. Kljub petdesetim letom še vedno krepko prenašam napore, ki se kopičijo iz leta v leto. Vprašujem pa se večkrat, kje so meje takšnega življenja. Zato mislim, da je nujno potrebno, da delavci z nizkimi osebnimi dohodki dobe še poseben regres za dopust, sicer bom res verjel, da je skrb za delavce z nizkimi dohodki samo časopisna propaganda.

Mislim, da bi lahko delavcem z nižjimi dohodki omogočili brezplačna letovanja v počitniških domovih, ki jih imajo vse večje delovne organizacije. Bolj bi morale zato skrbeti tudi krajevne skupnosti.

P. R.

PEKO TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

Tovarna obutve PEKO Tržič

razpisuje na osnovi sklepov delavskih svetov TOZD OBUTEV, POLIURETAN, GUMOPLAST, MREŽA in samoupravne skupnosti skupnih služb z dne 4. in 5. 11. 1976, v skladu z zakonom o prometu z zemljišči in stavbami

javno dražbo za prodajo

trosobnega stanovanja

v stanovanjskem bloku Pristava 69, k. o. Tržič, vlož. št. 498, pritličje desno, v izmeri 62,00 kv. m, ki obsega 3 sobe, hodnik, garderobo, kopalnico in WC.

Javna dražba bo dne 11. maja 1977, ob 10. uri v prostorih splošnega sektorja tovarne obutve PEKO Tržič.

Dražbeni pogoji:

1. izklicna cena za prodajo stanovanja je 335.961 din;
2. interesent za javno dražbo mora pred dražitvijo položiti kavcijo v višini 33.596 din. Kavcijo mora nakazati na žiro račun št. 51520-720-1-11310 tovarne obutve PEKO Tržič ali jo plačati neposredno pri blagajni v finančnem sektorju delovne organizacije, najpozneje eno uro pred pričetkom dražbe;
3. končni iztržen znesek – kupnino – mora kupec nakazati na žiro račun delovne organizacije najpozneje v enem mesecu po sklenitvi kupo-prodajne pogodbe;
4. če je kupec delavec delovne organizacije PEKO Tržič in ima vse pogoje za pridobitev do stanovanjskega posojila za nakup stanovanja, ima po sklepu stanovanjske komisije z dne 3. 2. 1977 pravico do kreditiranja nakupa stanovanja po merilih pravilnika o kreditiranju stanovanjske gradnje in načinu oddajanja stanovanj na uporabo;
5. v primeru, da prijavitelj za dražbo pred dražitvijo odstopi od dražbe, se kavcija položitelju vrne, znižana za 2 %; dražitelji, ki niso izglasovali nakup, dobijo položeno kavcijo vrnjeno v roku 7 dni po dražbi;
6. po končani javni dražbi bo takoj razglašeno, kdo je najboljši ponudnik.

Vse podrobnejše informacije lahko interesenti dobijo v splošnem sektorju tovarne obutve PEKO Tržič, pri referentu za družbeni standard.
Možen je tudi ogled stanovanja.

GIP GRADIS LJUBLJANA
TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka

razpisuje prosta delovna mesta:

1. **žerjavista**
   na mostnem žerjavu
   Pogoj: tečaj in pooblastilo za upravljanje mostnega žerjava;
2. **vzdrževalca strojev**
   Pogoj: dokončana poklicna šola kovinske stroke z 2 letoma delovnih izkušenj;
3. **brusača**
   Pogoj: poklicna šola kovinske ali lesne stroke;
4. **delavca**
   v primarni predelavi lesa
   Pogoj: dokončana poklicna lesna ali kovinska šola ali pa dokončana osemletka s pogojem, da se bodo kandidati šolali ob delu.

Interesenti naj se osebno zglase ali pa pošljejo pismene ponudbe do 10. 5. 1977 na naslov: Gradis TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Male oglase za petek, 29. aprila, sprejemamo samo še danes do 15. ure.

Prodam KOKOŠI nesnice. Zadrava 18, Duplje 2952

Prodam KRAVO, ki bo drugič telila. Sp. Besnica 175 2953

Dvoredni PLETILNI STROJ IMPESAL na kartice prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2834

Prodam trodelno omaro za spalnico. Naslov v oglasnem oddelku. 2954

Ugodno prodam par dobro ohranjenih ŽIMNIC z vložki. Somrak, Stošičeva 4, tel. 22-212 2955

Prodam ŠKOTSKE OVČARJE — rodovnike. Ahačič Marija, Križe 32 (bivša žel. postaja) 2956

Prodam KUNCE — samce, čistokrvne, modre dunajčane. Tušek, Lenart 11, Selca nad Škofjo Loko 2957

Prodam dva PRAŠIČA preko 100 kg. Zgoša 4, Begunje 2958

Prodam malo rabljen PRALNI STROJ GORENJE PS 664 BIO S. Cena 2500 din. Informacije vsak dan razen nedelje telefon 064-60-879

Prodam SLAMOREZNICO ALFA LAVAL. Ogled dopoldan. Jereb, Cerklje 10 2960

Prodam mlado KRAVO frizijko, ki bo čez en mesec telila. Štefanja gora 4, Cerklje 2961

Prodam globok otroški VOZIČEK. P. B. Vodopivčeva 9, Kranj

Prodam dve KRAVI, eno s teletom, eno brez. Bodešče 17, Bled

Ugodno prodam električni, štiriploščni ŠTEDILNIK, dobro ohranjen. Ogled možen v popoldanskem času. Ing. Pajer Orehar, Predoslje 135 a 2964

Prodam diatonično (navadno) HARMONIKO. Voglje 81, Šenčur

Prodam KRAVO simentalko (ima 8—9 litrov mleka na dan), kostanjeve PODBOJE — lepe, KONJA starega 4—5 let, odličen jahač in sposoben za vsa kmečka dela. Trstenik 2, Golnik 2966

Prodam dve KRAVI po izbiri. Sp. Brnik 60 2967

Prodam KOSILNICO BCS in OBRAČALNIK Maraton. Predoslje 85 2968

Prodam dve OVCI. Zg. Bitnje 194 pri Puškarni. Ogled popoldan. 2969

Prodam KOSILNICO SAMO s sedežem in OBRAČALNIKOM za seno. Vidice 37, tel. 843-031 2970

Prodam dve KRAVI simentalki s teleti ali pred telitvijo. Selo 32, Žirovnica 2971

Prodam novo OTROŠKO POSTELJICO — belo. Informacije na tel. 88-689 2972

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 23-341. — Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

dežurni veterinarji

Od 29. aprila do 6. maja 1977:
Cepuder Bogdan, dipl. vet. spec., Kranj, Kajuhova 23, telefon 22-994 za občino Kranj;
Vodopivec Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, telefon 68-310 za občino Škofja Loka;
Čop Boris, dipl. vet., Lesce, Dacarjeva 5, telefon 75-606 za občini Radovljica in Jesenice.
Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Centralna dežurna služba ŽVZG Kranj, na telefonski številki 25-779 pa deluje neprekinjeno.
Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

vozila

Prodam avto AMI 6 BREAK ali po delih. Stržinar, Gorenja vas 48, Škofja Loka 2973

Prodam MOPED V 14. Jan Janez, Višelnica 5, Zg. Gorje 2974

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969. Hudelja Franc, Preddvor 88

Prodam MOPED TOMOS na 4 prestave. Brelih, Suha 33, Škofja Loka 2976

Prodam MOPED s prikolico. Nasovče 20, Komenda 2977

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973. Plestenjak Blaž, Šutna 66, Žabnica 2978

Prodam MOTOR TOMOS 4 za čoln v brezhibnem stanju. Hegedič, Planina 16, tel. 21-639 v popoldanskem času. 2979

Prodam VW, letnik dec. 1973, dobro ohranjen. Jagodic Jože, C. talcev 27, Kranj

vsak dan
MALI GOLF
V KRANJU
od 9. do 20. ure
CENTRAL

Prodam diferencial BMW (dolgi). Cerklje 21 2980

Prodam ZASTAVO 750. Markun, Babni vrt 5 2981

Prodam dobro ohranjen MOPED 14 TLS, letnik december 1974, registriran do aprila 1978. Rehberger, Preddvor 14 2982

Prodam avto FORD 17 M, letnik 1971. Šenčur, Pipanova 38 2983

Po zelo ugodni ceni prodam MOPED TV 12 in 5-delno OMARO za obleko — mahagoni furnir. Zadraga 16, Duplje 2984

stanovanja

Oddam ogrevano SOBO. Naslov v oglasnem oddelku.

Sprejmem pošteno SOSTANOVALKO. Naslov v oglasnem oddelku 2985

posesti

Večjo HIŠO, tudi nedokončano v Kranju ali bližnji okolici (10 km) kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj« 2986

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO na levem bregu Save. Ponudbe pod »800 do 900 kv. m« 2987

zaposlitve

Dekle, ki ima veselje za strežbo v gostilni, dobi službo. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop službe takoj. Gostilna ob Ljubljanici, Ljubljana, Velika Čolnarska 17, Kreča Jernej 2988

Honorarno zaposlimo ČISTILKO. Plača po dogovoru. Javite se na Hišni svet, C. 1. maja 67, Kranj. Nastop možen takoj. 2989

Upokojenki nudimo hrano, stanovanje in še denarno nagrado za VARSTVO otrok. Ponudbe pošljite pod šifro »Varstvo« 2929

Izvršujem vsa ZIDARSKA DELA. Meho Ješarevič, JLA 24, Kranj 2990

Službo dobi ženska za vsa gostinska dela. Herceg, Gostilna STRAHINC, Zg. Bitnje 32, Žabnica 2991

obvestila

BAGAT TEČAJ KROJENJA in ŠIVANJA obvešča, da začne z vpisom v nov začetni in nadaljevalni tečaj 28. aprila 1977 ob 7. uri in 29. aprila 1977 ob 15. uri. Delavski dom, vhod 6 2992

izgubljeno

Izgubila sem 14. 4. 1977 svetlomoder zložljiv italijanski DEŽNIK v usnjenem toku. Oddati proti nagradi v »Tobak« poslovalnica Cankarjev trg (nasproti zelenjave) 2993

ostalo

Prepovedujemo vso PAŠO za krave in ovce na Pustovem rovtu — polju, Stara Pokljuka. PAŠNI ODBOR GORJE 2994

prireditve

TABORNIŠKO DRUŠTVO »MODRI LAN« prireja v petek, 29. 4. 1977, ob 19. uri PLES na Kokrici. Igra skupina SELEKCIJA! 2995

LIP, lesna industrija Bled,
svet za izobraževanje

razpisuje v šolskem letu 1977/78 naslednje štipendije in učna mesta učencev poklicnih šol:

1. **Štipendije**
4 štipendije na Tehniški šoli za lesarstvo
1 štipendijo na Biotehniški fakulteti — lesarski oddelek
1 štipendijo na Ekonomski fakulteti

2. **Učna mesta**
V TOZD LESNA PREDELAVA »TOMAŽ GODEC« BOH. BISTRICA
— 5 strojnih mizarjev
— 2 strojna ključavničarja
— 1 brusilca orodja in rezil
— 1 elektrikarja
— 2 specializirana lesna delavca

V TOZD LESNA PREDELAVA REČICA
— 3 stavbne mizarje
— 2 strojna mizarja
— 3 specializirane lesne delavce

V TOZD LESNA PREDELAVA MOJSTRANA
— 1 strojnega mizarja

V TOZD LESNA PREDELAVA PODNART
— 1 strojnega mizarja
— 1 brusilca orodja in rezil

Pogoj za učence poklicnih šol je končana popolna osnovna šola, razen za specializirane lesne delavce, kjer se zahteva najmanj 6 razredov osnovne šole.

Vloge s kratkim življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spričevala sprejema splošni sektor delovne organizacije do 30. junija 1977.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj z n. sol. o.
TOZD Gradnje b. o.
Kranj, Primskovo — komunalna cona

objavlja
naslednji prosti delovni mesti

ključavničarja — varilca

Pogoj: poklicna šola kovinske stroke in najmanj dve leti prakse na vzdrževalnih delih.

strojnika težke gradbene mehanizacije

Pogoj: poklicna šola kovinske stroke in izpit za strojnika TGM.

Kandidati naj naslovijo prošnje na Odbor za medsebojna razmerja TOZD Gradnje ali se osebno zglasijo v kadrovskem oddelku KOGP Kranj, Primskovo-komunalna cona.

ŽIVILA
PREDPRAZNIČNI UGODEN NAKUP
v vseh prodajalnah z živilskim blagom nudimo vam proizvode priznanih proizvajalcev:
FRUCTAL-ALKO
TALIS
PODRAVKA
VENAC
Priporočamo se za nakup in vam želimo prijetno praznovanje
VELETRGOVINA ŽIVILA KRANJ

ENGINEERING
Kranj — Maistrov trg 11
Iščemo za sodelovanje strojne, elektro inženirje in tehnike za delo v konstrukciji.
Informacije osebno na upravi Kranj, Maistrov trg 11 ali telefon 22-423

Kokra KRANJ
ZA DOBRO POČUTJE V PRAZNIČNIH DNEH
— na izletu
— na pikniku
skrbi VELEBLAGOVNICA GLOBUS Z VELIKO IZBIRO OPREME ZA KAMPIRANJE
ČESTITAMO ZA 1. MAJ PRAZNIK DELA

Grafično podjetje
Gorenjski tisk Kranj
objavlja prosto delovno mesto

1. tajnice
v splošnem sektorju

Poleg splošnih pogojev za zasedbo delovnega mesta se zahteva:
1. administrativna šola;
2. 3-letna praksa na administrativnih delovnih mestih

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema tajništvo podjetja GP Gorenjski tisk Kranj v 8 dneh po objavi razpisa.

LIP, lesna industrija Bled
Upravni odbor počitniškega doma v Seči pri Portorožu
razpisuje za sezono 1977 naslednji delovni mesti:

1. **kuharice**
2. **servirke**

Pogoji:
pod 1.: KV ali priučena kuharica
pod 2.: KV ali PK servirka

Osebni dohodki po dogovoru.

Prijave pošljite do 5. maja 1977 na naslov LIP, lesna industrija Bled, za počitniški dom, 64260 Bled.

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljube mame

Frančiške Noč

roj. Kastelic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pomagali in jo obiskali med njeno boleznijo: zdravnici, sosedom, g. župniku, sorodnikom in njenim prijateljicam. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili, jo spremili na zadnji poti in zasuli s cvetjem. Posebej hvala dobrim sosedom, duhovščini za obred in poslovilne besede, pevcem za žalostinke in vsem, ki ste se je kakorkoli spomnili.

Vsi njeni.

Moste, 22. aprila 1977

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage žene, mame, stare mame in sestre

Marice Ivanušič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste darovali cvetje, vence, izrekli sožalje in jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo častitemu g. Golobu, g. dekanu Kosu, g. župniku Hribšku, g. kaplanu in p. Avguštinu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: mož Vinko, otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

Škofja Loka, 21. aprila 1977

Vsem, ki ste jo poznali, sporočamo, da je v 86. letu starosti umrla naša draga mama

Rozalija Dolenc

iz Puštala pri Škofji Loki

Na njeno zadnjo pot jo bomo spremili 27. 4. 1977, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Škofji Loki.

Žalujoči: sinovi in hčere z družinami in ostalo sorodstvo

Škofja Loka, Sp. Bitnje, Ljubljana, 25. aprila 1977

INEX ADRIA AVIOPROMET LJUBLJANA, TITOVA 48

Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 26. 11. 1976 in Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu razpisna komisija razpisuje prosto vodilno delovno mesto

direktorja prometnega sektorja

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
1. **visoka izobrazba prometne smeri ali prometni pilot;**
2. **5 let delovnih izkušenj na področju zračnega prometa;**
3. **znanje angleškega jezika;**
4. **sposobnost komuniciranja;**
5. **organizacijske sposobnosti;**
6. **družbenopolitična aktivnost in moralnopolitična neoporečnost**

Delovno mesto je na Brniku.
Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter potrdilo o tem, da niso bili kaznovani in da niso v kazenskem postopku naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti na naslov Inex Adria Aviopromet Ljubljana, Titova 48, z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«, v 15 dneh od dneva objave. Morebitna pojasnila lahko dobijo kandidati po telefonu na številki 064-23-947.

Voznik – pešec

Statistično je dokazano, da je voznik za volanom bolj pozoren na druge avtomobile na cesti, tovornjake, avtobuse kot pa na pešce, kolesarje ali motoriste. To je razumljivo, saj so vozila velika in močna. Premajhna pozornost voznika do pešcev in do drugih udeležencev v prometu pa seveda ustvarja pogoje za prometne nesreče ali vsaj za zapletene prometne situacije. Voznik bi moral svojo pozornost enakomerno porazdeliti med vse udeležence v prometu: teh pa je veliko. Najbolj ogroženi so pešci. Temeljni zakon o varnosti v cestnem prometu je pešce zaščitil tako, da jim je z zaznamovanjem prehoda določil varno pot čez vozišče, kjer imajo tudi prednost. Takšna zaščita je nujna. Ko voznik sede za volan predstavlja kvalificiranega voznika, kar pa za pešca ne moremo trditi. Pešec je lahko gluh, slep, pijan, bolan, je lahko majhen otrok itd. Zakon še posebej omenja med pešci otroke in starejše ljudi, zato morajo biti vozniki še posebej pozorni nanje.

Prehod za pešce je edino varna in z zakonom zagotovljena pot pešca čez vozišče. Čeprav pešci izgubljajo življenja celo tu. Če je prehod za pešce urejen s semaforjem ali ga ureja miličnik in ima v danem trenutku pešec prednost, mora seveda voznik ustaviti vozilo pred prehodom in omogočiti pešcem, ki so takrat ne prehodu, neoviran prehod na drugo stran.

Če voznik zavija v desno ali v levo na bočno cesto, mora dati prednost vsem pešcem, ki prečkajo to cesto in ki imajo v tem hipu prosto pot (člen 98 in 99 temeljnega zakona). V manjših mestih so večinoma vsi prehodi za pešce brez regulatorja prometa (semaforja ali miličnika). Tu mora biti voznik še bolj pozoren. Hitrost vozila mora prilagoditi tako, da lahko pravočasno ustavi pred prehodom za pešce, če je to potrebno. Če je pešec že na prehodu, se mu mora voznik bližati s takšno hitrostjo, da daje videz zmanjševanja hitrosti in ustavljanja vozila pred prehodom. Zvezni zakon s predpisi ureja promet na prehodu za pešce, ostala vprašanja v zvezi s tem pa je prepustil pristojnosti republik. Gre za vprašanje, kaj mora voznik narediti, kadar vozi v koloni vozil in promet na prehodu za pešce ni urejen s prometnimi znaki in ko je prehod za pešce zunaj naselja. Republiški zakon v 13. členu pravi: »Voznik, ki se v strnjeni koloni približuje zaznamovanemu prehodu za pešce, kjer promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, ali ga ne ureja pooblaščena uradna oseba, ne sme zapeljati z vozilom na prehod, če je očitno, da bi se moral na njem ustaviti.« Kaj to pomeni?

Če voznik vozi v strnjeni koloni in se bliža prometnemu znaku za nevarnost (I–14, približevanje zaznamovanemu prehodu za pešce), ki je postavljen 150 do 250 m od samega prehoda ali če opazi znak za obvestilo (III–6, zaznamovan prehod za pešce), ki je postavljen neposredno pred prehodom, ali če na vozišču opazi zaznamovan prehod za pešce (zebro), mora zmanjšati hitrost vozila in jo tako prilagoditi, da se lahko ustavi pred prehodom za pešce, če se je pred njim ustavila kolona, v kateri je zadnje vozilo ustavilo neposredno za prehodom.

V takšnem primeru mora voznik ustaviti pred prehodom za pešce, ne glede na to, kjer se pešci nahajajo: na prehodu, zunaj prehoda ali pa jih sploh ni v bližini prehoda. Če jih ni, lahko še pridejo, ustavljeno vozilo pa jih bo na prehodu oviralo.

Kaj pomeni ovirati pešca na prehodu? Še vedno pa drže nenapisana tri pravila iz prejšnjega zakona: pešcu se zaradi voznika ni treba ustaviti, ni mu treba teči naprej, se ne umikati nazaj po prehodu. Če se voznik drži teh pravil, ne bo nikoli oviral pešcev na prehodu. Ko se bliža prehodu, mora predvideti vse prometne okoliščine in predvideti namere pešcev na prehodu in poleg njega.

Poglejmo obveznosti voznika do zaznamovanega prehoda za pešce na ozkem in na širšem vozišču, ki ima štiri prometne pasove. Na ozkem vozišču mora voznik ustaviti pred prehodom ne glede na to, kje se na njem pešec nahaja. Situacija je nekoliko drugačna na širšem vozišču (slika 1). Če je pešec v položaju označenem z 1, lahko stoji ali se giblje v smeri puščice, mora voznik ustaviti pred prehodom. Če pa je pešec v položaju 2 ali 3, lahko stoji ali se giblje v smeri puščice, mora voznik (b) ustaviti. Zakon pravi, da mora ustaviti tudi voznik (a), če je ustavil voznik (b), da bi dal prednost pešcem na prehodu. Pešca v položaju 4 ne bo oviral noben voznik, zato lahko nadaljujejo vožnjo. Najbolj zanimivi so vsekakor pešci, ki so v položaju 5 in 6. Vozniki morajo biti nanje pozorni, saj ti pešci lahko sicer kar stoje še naprej, lahko se pripravljajo za prečkanje ali pa stečejo čez prehod. To lahko narede tako, da so pozorni na promet, lahko pa to store povsem nepredvideno. Stvar voznika je, da oceni, kaj bo pešec storil. Voznik mora biti pravi psiholog na cesti. Ne glede na to, kje se pešec nahaja, mora voznik voziti s tolikšno hitrostjo, da lahko ustavi pred prehodom.

Posebno nevarna mesta za voznike v mestni vožnji so prehodi za pešce, ki so zaznamovani pred avtobusnimi postajališči. (slika 2) Če stoji na avtobusni postaji avtobus, lahko voznik vozi mimo njega v smeri puščice 1, ker se še vedno nahaja na svojem voznem pasu. Ko vozi mimo avtobusa, se mora zavedati, da bodo pešci, ki so izstopili iz avtobusa in tudi drugi pešci, ki niso bili v avtobusu, stopili na prehod za pešce. Voznik ne vidi celotne desne polovice prehoda, ki ga zakriva avtobus. Zato mora zmanjšati hitrost in voziti po »polževo« ali pa ustaviti pred prehodom, da se prepriča, če je le-ta prost in šele nato nadaljevati vožnjo. Na enak način mora voznik voziti tudi takrat, če prehod pred avtobusno postajo ni zaznamovan. Tudi v takih primerih lahko pričakuje, da bodo pešci prečkali cestišče.

-VEK-

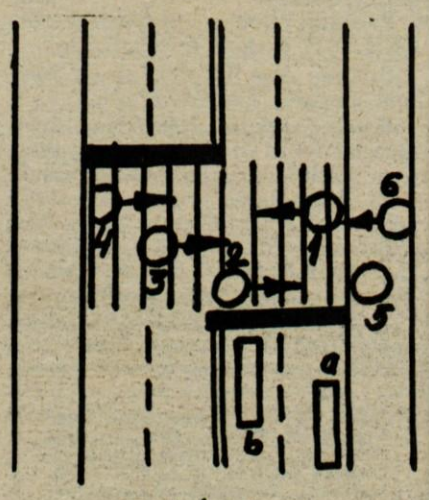

sl. 1

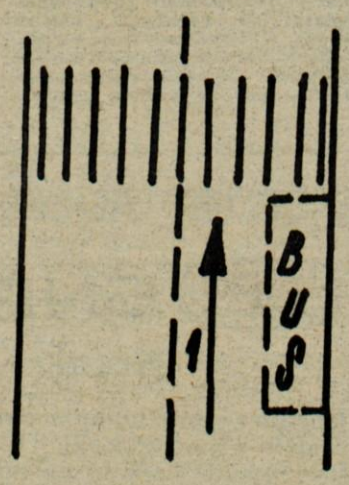

sl. 2

nesreče

Avto v ograjo

V četrtek, 21. aprila, ob 21. uri se je na Ribenski cesti na Bledu voznik osebnega avtomobila Janez Urh (roj. 1942) s Sela iz neznanega vzroka zaletel v steber ograje na levi strani ceste, od tu pa ga je spet odbilo na drugo stran. Škode na avtomobilu je za 20.000 din, voznik pa je bil v nesreči le laže ranjen.

Pretesno srečanje

V petek, 22. aprila, ob 8.30 se je na lokalni cesti v Hotavljah pripetila prometna nezgoda. Ivana Demšar (roj. 1912) s Srednjega brda je hodila po levi strani ceste in pred seboj potiskala voziček. Iz nasprotne smeri je tedaj pripeljal voznik motornega kolesa Alfred Špik (roj. 1914) iz Smast, ki je pri srečanju peljal tako tesno mimo Demšarjeve, da je zadel kolo vozička; Demšarjevo je zato vrglo s ceste, padel pa je tudi motorist. Demšarjeva je bila le laže ranjena, voznik Šink pa si je zlomil roko in ključnico.

Nezgoda kolesarja

V soboto, 23. aprila, ob 8. uri se je na regionalni cesti med Jeprco in Retečami pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Gašperšič (roj. 1928) iz Škofje Loke je peljal proti Jeprci; pred seboj je opazil kolesarja Alojza Volčiča (roj. 1902) iz Reteč, ki je vozil v isti smeri, nenadoma pa je zavil proti levi, ne da bi se prepričal, če je prosto. Avtomobil se je kolesarju izogibal v levo in zaviral, vendar ga je kljub temu zadel, da je padel in se težje poškodoval. V Gašperšičev avtomobil pa je od zadaj trčil zaradi prekratke varnostne razdalje še voznik osebnega avtomobila Rudi Fojkar (roj. 1932) iz Škofje Loke.

Nenadoma s ceste

V soboto, 23. aprila, nekaj pred 15. uro je na magistralni cesti med Jeprco in Mejo nenadoma zapeljal s ceste in trčil v drevo voznik osebnega avtomobila Franc Jezernik (roj. 1937) iz Ljubljane. Voznik in njegov 3-letni sin sta bila v nesreči le laže ranjena, škode na avtomobilu pa je za 30.000 din. L. M.

Drevo je padlo nanj

V četrtek, 21. aprila, dopoldne se je pri žaganju smrek nad vasjo Potok pri Železnikih huje poškodoval Janez Rant (roj. 1951) s Potoka. Smrekovo deblo, ki ga je Rant poprej zasekal in nato zažagal z motorno žago, se je pri padanju zasukalo tako, da je padlo na Ranta. Izpod debla ga je rešil sodelavec Edvard Mediževec. Ranta so prepeljali na zdravljenje v Klinični center.

XI. mednarodna kolesarska dirka Alpe — Adria

Na startu 80 do 100 kolesarjev

LJUBLJANA — Kolesarska zveza Slovenije se bo letos z enajsto kolesarsko mednarodno prireditvijo Alpe-Adria vključila v letošnja jubilejna praznovanja. Od 7. do 9. maja bo namreč soorganizatorica te dirke, ki bo letos startala v Portorožu in se bo končala s ciljem na dan osvoboditve mesta heroja Ljubljane. Ta dan pa bo v slovenski metropoli tudi osrednja proslava ob 40-letnici KP Slovenije in SFR Jugoslavije in ob 85. rojstnem dnevu Tita.

»Čeprav smo za priprave imeli kaj malo časa — od konference KZ Slovenije je poteklo komaj mesec dni — bo vse pripravljeno za letošnjo dirko, ki bo zaradi kratkega roka priprav le tri dni in nekoliko krajša (455 kilometrov) kot prejšnja leta«, so dejali predsednik organizacijskega odbora Janez Čemažar, direktor dirke Drago Reščič, s slovenske strani, z italijanske pa Marino Rossi na predstavitvi dirke in tiskovni konferenci. »Že sedaj obljubljamo, da bo prihodnja, dvanajsta, daljša in bo imela več kilometrov.«

Po dosedanjih prijavah sodeč bo ta dirka ena od najmočnejših in na dokaj kvalitetni ravni, saj se bo za končnega najboljšega posameznika in ekipnega zmagovalca potegovalo od osemdeset do sto tekmovalcev iz ČSSR, Poljske, Madžarske, Avstrije, Bolgarije, pet italijanskih ekip in seveda vse najboljše naše. Tri ekipe bo dala SR Srbija po eno pa SR Makedonija ter Bosna in Hercegovina, SR Hrvatska in Vojvodina. Od slovenskih ekip pa bodo startala tudi moštva ljubljanskega Roga, kombinirana Astra (Ljubljana) in Branik (Maribor) ter seveda kranjska Sava. Kolesarji Save pa so tudi v ožjem izboru, med favoriti, za visoko posamezno in moštveno uvrstitev.

Da dirka sploh bo — za to je bilo treba zbrati kar 18 milijonov — so priskočile na pomoč naše najvidnejše delovne organizacije, med katerimi sta tudi tovarna Sava in begunjski Elan. Le-ta je kot nagrado prispeval dva para tekaških smuči. Dobila jih bosta najbolje uvrščeni Jugoslovan in Slovenec. Vemo, da so za zimske priprave kolesarjev tekaške smuči še kako primerne, pa tudi nekaj kolesarjev se v zimski sezoni prelevi med tekače. Tudi etapni ter zmagovalci letečih ciljev ter za gorske nagrade kolesarji ne bodo ostali praznih rok. Tako je za zmagovalca prve etape Portorož — Variano igr. Cassino Portorož prispevala zlati žeton v vrednosti 100000 lir.

Kot že rečeno start letošnje enajste dirke bo 7. maja ob 11,30 v Portorožu, cilj pa predvidoma ob 15,30 v Varianu. Ta bo dolga 160 km in bo jugoslovansko mejo prestopila v Škofijah ter nato pot nadaljevala skozi Monfalcone, Blesano vse do Variana. Druge dve etapi, druga in tretja sta razdeljeni na dva dela. Druga bo dolga le 60 km. Start bo v Varianu ob 9. uri, cilj pa v Gemoni ob 10,30. Po počitku bodo kolesarji nato v Gemoni (Humin), ki ga je lani precej prizadel potres in kolesarji so bili med prvimi, ki so začeli z zbiralno akcijo za ponesrečence in obnovo, ob 13. uri spet sedli na kolesa. Na Robiču bodo ponovno prestopili na slovenska tla in pot nadaljevali do cilja — 90 km — Bovca. Zadnji dan, tretja etapa, bo v Bovcu start ob 8,30 in končni cilj — 140 km — v Ljubljani približno ob 11,50. Nato bodo vsi popoldne nastopili na »Kriteriju« po ljubljanskih ulicah. Ta dirka pa sovpada v okvir prireditev »Po poteh partizanske Ljubljane«.

D. Humer

Partizan Kranj je prvič v Kranju organiziral Cooperjev trim test. Na stadionu Stanka Mlakarja je bilo v nedeljo vse dopoldne izredno živahno in se je v testu pomerilo oz. preskusilo vzdržljivost 195 Kranjčanov in Kranjčank. — Foto: F. Perdan

Šolarji počastili letošnje jubileje

Kranj — V soboto so učenci in učenke osnovnih šol Simon Jenko in France Prešeren na poseben način počastili letošnje jubileje: 40-letnico ustanovnega kongresa KPS, 40-letnico Titovega prihoda na čelo KPJ in 85-letnico Titovega rojstva. Na stadionu Stanka Mlakarja so se v šestih atletskih disciplinah pomerile 5-članske reprezentance petih, šestih, sedmih in osmih razredov. V nepozabnem tekmovalnem vzdušju, ob sodelovanju učiteljev in burnem navijanju sošolcev, ki se niso uvrstili v ekipe, je nastopilo 360 tekmovalcev in tekmovalk iz obeh šol. Ob dobri organizaciji je bilo doseženih več odličnih rezultatov, samo tekmovanje pa je velik prispevek k težnjam za oblikovanje ustreznega sistema atletskih tekmovanj osnovnošolcev. Pri pionirkah je bila boljša osnovna šola F. Prešeren s 531,5 : 458,5 točke, pionirji osnovne šole S. Jenko pa so premagali nasprotnike z rezultatom 528 : 487. V skupnem seštevku je zmagala osnovna šola France Prešeren z rezultatom 1018,5 : 986,5 točke.

REZULTATI: 5. razred — pionirke: 60 m: 1. Sajovic (FP) 9,2, 2.—3. Žumer in Naglič (obe SJ) 9,4; 400 m: 1. Strniša 1:12,3, 2. Mohar (obe SJ) 1:16,0, 3. Hlupič (FP) 1:16,8; Daljava: 1. Žvokelj 395, 2. Škrjanc (obe FP) 365, 3. Kosirnik (SJ) 320 cm; Višina: 1. Plestenjak 120, 2. Podpeskar 115, 3. Ferenčar (vse FP) 110 cm; 4 × 100 m: 1. F. Prešeren 61,0, 2. S. Jenko 65,4. Točke: S. Jenko 118, F. Prešeren 108. Pionirji: 60 m: 1—2. Teran (FP) in Krampl (SJ) 9,0, 3—4. Štular (SJ) in Samardija (FP) 9,1; 600 m: 1. Majcen 1:46,4, 2. Grašič (oba FP) 1:57,2, 3. Šali (SJ) 1:59,4; Daljava: 1. Jerman 445, 2. Nikovič (oba FP) 396, 3. Tavčar (SJ) 388; Višina: 1. Bogataj 130, 2. Jošt 130, 3. Rakovec (vsi FP) 125; 4 × 100 m: 1. S. Jenko 60,5, 2. F. Prešeren 60,7. Točke: F. Prešeren 123, S. Jenko 110. Skupaj: F. Prešeren 231, S. Jenko 228 točk.

6. razred: — pionirke: 60 m: 1. Bener 9,0, 2. Indihar 9,1, 3. Jerala (vse FP) 9,3; 400 m: 1. Draksler (FP) 1:13,6, 2—3. Pivk (FP) in Hrovatin (SJ) 1:16,1; Daljava: 1—2. Sirc (FP) in Bilbija (SJ) 360, 3. Praust (FP) 335 cm; Višina: 1. Cimperman 125, 2. Sajovic (obe FP) 120, 3—4. Stojnovič (FP) in Sulcer (SJ) 115; 4 × 100 m: 1. F. Prešeren 59,3, 2. S. Jenko 63,4. Točke: F. Prešeren 136, S. Jenko 97. Pionirji: 60 m: 1. Bogataj 8,7, 2—3. Kern in Jaklič (vsi SJ) 9,1; 600 m: 1. Kelbič (SJ) 1:48,6, 2. Marinšek (FP) 1:50,3, 3. Krašovec (SJ) 1:51,3; Daljava: 1. Juhant 438, 2. Merlak (oba SJ) 417, 3. Koražija (FP) 416; Višina: Kovaš 140, 2. Šilar (oba FP) 135, 3. Vehovec (SJ) 135; 4 × 100 m: 1. S. Jenko 60,7, 2. F. Prešeren 61,6. Točke: S. Jenko 135, F. Prešeren 99. Skupaj: F. Prešeren 235, S. Jenko 232 točk.

7. razred — pionirke: 60 m: 1. Jekovec (FP) 9,0, 2. Gerden 9,1, 3. Ugrica (obe SJ) 9,2; 400 m: 1. Šmid 1:10,4, 2. Bajželj (obe FP) 1:14,9, 3. Kuralt (SJ) 1:16,9; Daljava: 1. Sajovic 420, 2. Šturm 405, 3. Pust (vse FP) 400 cm; Višina: 1. Pavlin 145, 2. Oman 135, 3. Jošt (vse FP) 130 cm; Krogla (3 kg): 1. Mali (SJ) 10,52, 2. Belehar 10,16, 3. Skubic (obe FP) 9,14 m; 4 × 100 m: 1. F. Prešeren 58,0, 2. S. Jenko 63,5. Točke: F. Prešeren 142,5, S. Jenko 132,5. Pionirji: 60 m: 1. Rihtaršič 8,0, 2—3. Gorenjc in Hrnčič (vsi SJ) 8,4; 600 m: 1. Jurančič (SJ) 1:35,5, 2. Kurat (FP) 1:36,4, 3. Frelih (SJ) 1:37,5; Daljava: 1. Božič (SJ) 485, 2. Tirovič 462, 3. Bešter (oba FP) 459 cm; Višina: 1. Švegelj (FP) 145, 2. Rihteršič (SJ) 140, 3. Sajovic (FP) 140 cm; Krogla (4 kg): 1. Jenšterle 10,12, 2. Pogačnik 9,38, 3. Primožič (vsi FP) 8,90 m; 4 × 100 m: 1. S. Jenko 54,9, 2. F. Prešeren 57,0. Točke: F. Prešeren 144, S. Jenko 139. Skupaj: F. Prešeren 286,5, S. Jenko 271,5 točk.

8. razred — pionirke: 60 m: 1. Čermelj 8,9, 2. Ječnik (obe SJ) 9,1, 3. Zaplotnik (FP) 9,2; 400 m: 1. Košnik (SJ) 1:10,6, 2. Jošt (FP) 1:13,0, 3. Jereb (SJ) 1:15,4; Daljava: 1. Štiglic 480, 2. Zajc 400, 3. Agatonovič (vse FP) 350 cm; Višina: 1—2. Lamovec in Blatnik 125, 3. Zaplotnik (vse FP) 125 cm; Krogla: 1. Kolar (SJ) 10,95, 2. Gorjanc 10,05, 3. Alibabič (obe FP) 9,37 m; 4 × 100 m: 1. S. Jenko 60,3, 2. F. Prešeren 61,9. Točke: F. Prešeren 145, S. Jenko 111. Pionirji: 60 m: 1. Bačar 7,4, 2. Mencinger (oba SJ) 7,7, 3. Bradaško (FP) 7,8; 600 m: 1. Ferkulj 1:35,5, 2. Grozdek 1:39,3, 3. Bešter (vsi SJ) 1:40,8; Daljava: 1. Pevec 565, 2. Križaj 500, 3. Pelzel (vsi FP) 485 cm; Višina: 1. Čahuk (SJ) 150, 2. Lušina 150, 3. Stupan (oba FP) 145 cm; Krogla: 1. 11,19, 2. Marn (oba SJ) 11,06, 3. Minov (FP) 10,80 m; 4 × 100 m: 1. S. Jenko 48,9, 2. F. Prešeren 52,8. Točke: S. Jenko 144, F. Prešeren 121. Skupaj: F. Prešeren 266, S. Jenko 255 točk.

J. Kavčič

ŠC Iskra regijski prvak

Tudi letos so se na regijskem prvenstvu v košarki pomerile ekipe dijakov srednjih in poklicnih šol. Organizator prvenstva je bila Gimnazija iz Kranja. V predtekmovanju je nastopilo 9 ekip, najuspešnejše pa so bile ekipe iz Kranja.

Izidi srečanj v predtekmovanju:

I. skupina: ŠC za kov. in avt. str.: ŽIC Jesenice 34:37, Gimnazija Kranj : ŠC za kov. in avt. str. 56:24, Gimnazija Kranj : ŽIC Jesenice 35:30. V finale se je uvrstila ekipa Gimnazije iz Kranja.

II. skupina: TŠC Kranj : ŠC Radovljica 36:16, ŠC Radovljica : Gimnazija Škofja Loka 35:47, TŠC Kranj : Gimnazija Škofja Loka 34:23. V finale se je uvrstila ekipa TŠC Kranj.

III. skupina: Poklicna Kranj : Poklicna Lesna Šk. Loka 28:23, Poklicna Kranj : ŠC Iskra 19:37, ŠC Iskra : Poklicna lesna Šk. Loka 46:33. V finalu je sodelovala ekipa ŠC Iskre iz Kranja.

Finalna srečanja: Gimnazija Kranj : ŠC Iskra 38:48, TŠC Kranj : Gimnazija Kranj 49:56, ŠC Iskra : TŠC Kranj 35:33.

Ostale ekipe so se srečale v razigravanju za preostala srečanja. Izidi srečanj: Poklicna Kranj : ŽIC Jesenice 28:24, Gimnazija Škofja Loka : ŽIC Jesenice 32:27, Gimnazija Škofja Loka : Poklicna Kranj 58:23, Poklicna lesna Šk. Loka : ŠC za kov. in avt. str. 20:0, Poklicna lesna Šk. Loka : ŠC Radovljica 40:22, ŠC Radovljica : ŠC za kov in avt. stroko 2:0.

Vrstni red po končanem prvenstvu:

1. ŠC Iskra — Kranj, 2. Gimnazija — Kranj, 3. Tekstilni šolski center — Kranj, 4. Gimnazija — Škofja Loka, 5. Poklicna — Kranj, 6. ŽIC — Jesenice, 7. Poklicna Lesna — Škofja Loka, 8. ŠC Radovljica ter 9. ŠC za kov. in avt. stroko — Škofja Loka.

čm

Kranjčanka Zoretova druga

KRANJ — Kegljišče domačega Triglava je bilo dva dni prizorišče letošnjega obračuna mladih kegljavk iz SFRJ, ki so se borile za letošnji ekipni in posamični državni naslov.

V ekipni konkurenci so nastopile le tri ekipe in tako je tudi stanje našega mladinskega ženskega naraščaja. Med posameznicami pa se je za državni naslov potegovalo 29 predstavnic. Tu je z dobro igro opozorila Triglavanka Zoretova, ki je v dokaj močni konkurenci zasedla odlično drugo mesto.

Izidi — ekipno: 1. Rijeka 1534, (Vukilič 357, Žulič 362, Bartolovič) 393, Perman 422), **2. Krka** (Novo mesto) 1478 (Konda 379, Žagar 337, Šoško 368, Barič 394), **3. Sloga** (Doboj) 1341 (Vrbica 294, Mujkanovič 337, Todorovič 321, Jankovič 389);

posamezno: 1. Galoševič (Bjelišče) 417, **2. Zore (Triglav) 415,** 3. Bartolovič (Reka) 414, 4. Kobilarov (Radnički — Novi Sad) 410, 5. Barič (Krka) 409, 6. Dragaš (Medveščak) 398, 7. Šoško (Krka) 387, 8. Perman (Reka) 382, 9. Jeveršek (Celje) 380, 10. Grobelnik (Slovenj Gradec) 379.

-dh

Gorenjski motokrosisti odlični

OREHOVA VAS — Včeraj je bila v Orehovi vasi pri Mariboru prva dirka za državno prvenstvo v motokrosu kategorije 125 ccm. Udeležilo se je je 32 tekmovalcev.

Najboljše uvrstitve Gorenjcev: 1. Predan (Orehova vas), 2. Mulej, 3. Lipnik (oba Radovljica), 5. Mežnar (Tržič), 8. Rozman (Škofja Loka), 9. Belhar (Tržič).

M. Jenkole

Veleslalom za vrhunski razred

LJUBELJ — Za konec letošnje alpske smučarske sezone bo SK Tržič na Zelenici jutri ob 10.30 organizator še zadnjega veleslaloma za vrhunski razred članov, članic, mladincev in mladink. Organizator sprejema prijave do torka do 12. ure po telefonu 50-188.

-dh

Branik za 84 kegljev prekratek

Kranj — Domače moštvo Triglava je v nadaljevanju moške republiške kegljaške lige med tednom gostilo ekipo mariborskega Branika. Po dobri igri vse šesterice, razočaral je edinole Vehovec, so Mariborčani morali priznati premoč, saj so jih domačini nadigrali za 85 kegljev.

Triglav 5300 — Boštar 857, Vehovec 812, Marinšek 886, Turk 919, Jereb 899, Česen 927.

Branik 5216 — Gajžler 858, Miklošič 832, Ribarič 878, Vrelc 859, Steržaj 931, J. Kalanj 858.

-dh

Na Zelenici pionirji

Ljubelj — Smučarski klub Tržič je bil na zeleniških smučiščih organizator slaloma selekcijskega razreda za starejše pionirje in mlajše pionirje ter pionirke. V vseh štirih kategorijah je nastopilo 49 mladih alpskih tekmovalcev iz 14 slovenskih smučarskih kolektivov.

Rezultati — starejše pionirke: 1. Zupančič (Novinar) 84,42, 2. Blažič (Triglav) 84,91, 3. Šifrer (Novinar) 90,02; **mlajše pionirke:** 1. Leskovšek 86,21, 2. Valant (obe Novinar) 91,07, 3. Dovžan (Triglav) 139;

starejši pionirji: 1. Konhajzler (Novinar) 88,52, 2. Košir 84,97, 3. Štular (oba Triglav) 96,86; **mlajši pionirji:** 1. Petrovič (Novinar) 84,04, 2. Štoklas (Trbovlje) 99,47, 3. Krampelj (Triglav) 100.16.

-dh

Rokometni turnir

V sredo, 27. aprila, ob 16. uri bo na telovadišču v Puštalu v Škofji Loki rokometni turnir v počastitev dneva OF in drugih jubilejev, ki se ta čas praznujejo. Na turnirju bodo sodelovale ekipe Inlesa iz Ribnice, Minerve iz Griž in domače Jelovice.

P. Pokorn

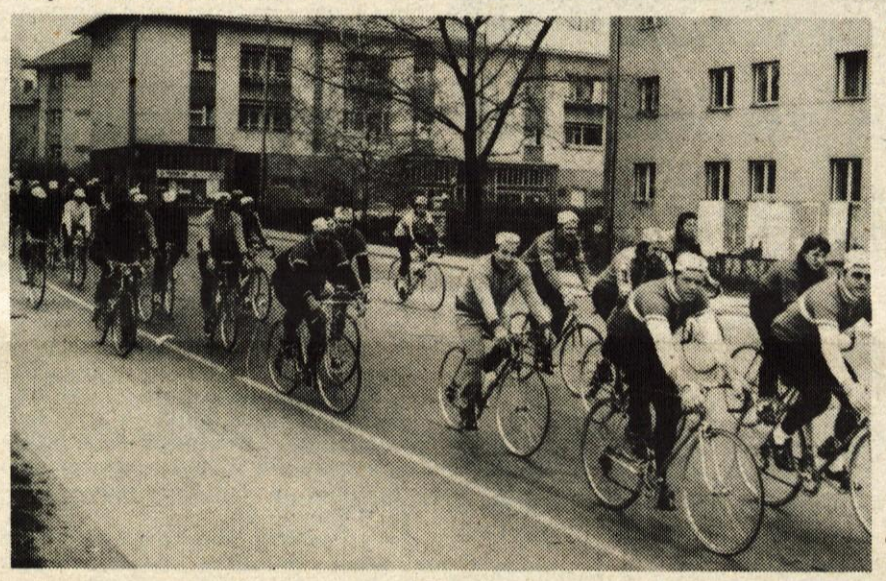

V počastitev pobratenja kolesarskih klubov Adria iz Trsta, Grosupelj in Kokrice je KK Kokrica v nedeljo organiziral kolesarski trim, ki se ga je udeležilo blizu sto kolesarjev. Pot, na katero so odšli ob 9. uri izpred kulturnega doma na Kokrici, je bila dolga približno 60 kilometrov in je potekala skozi Kranj, Škofjo Loko do Dražgoš, kjer so si ogledali spomenik legendarni dražgoški bitki ter se po počitku spet vrnili v Kranj. (H. J.) — Foto: F. Perdan

Prvomajska nagradna brzoturnirja in simultanka

KOMENDA — Šahovski klub in občinska šahovska zveza Kamnik prirejata 1. maja nagradna brzoturnirja za člane in mladinke posamezno ter simultanko mojstra Germeka s pionirji kamniške občine. Te šahovske prireditve bodo organizirane v počastitev 1. maja, praznika vseh delovnih ljudi, 85. rojstnega dne tovariša Tita, 40-letnice prihoda Tita na čelo ZKJ, praznika občine Kamnik in meseca športa Komenda 77.

Začetek turnirjev bo 1. maja ob 9. uri v dvorani prosvetnega društva v Komendi. Organizator sprejema prijave neposredno pred začetkom turnirjev, in sicer do 8.45. Nagradni sklad za turnir šahistov znaša 45,000 dinarjev, nagrajenih pa bo 24 najboljših šahistov.

P. Plevel

Sagadin spet odličen

Na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju je bil atletski miting AK Triglav, na katerem je sodelovalo več kot 100 atletinj in atletov. Spet se je najbolj izkazal Janez Sagadin, ki je v teku na 100 m dosegel odličen čas 10,7.

Rezultati — člani: 100 m: 1. Sagadin 10,7, 2. Ravnikar 11,0, 200 m: 1. Sagadin 22,1, 2. Stare 22,4, 1000 m: 1. Krivec 2:33,8, 2. Šraj 2:34,6, Daljava: 1. Potočnik 654, 2. Džordževič 631, krogla: 1. Sajevic 12,16, 2. Kogovšek 12,10; članice: 100 m: 1. Jesenovec 12,5, 2. Papler 13,7, 400 m: 1. Pogačnik 1:04,4, 2. Beke 1:05,5, 600 m: 1. Kit 1:58,4, 2. Bezovnik 2:02,7, daljava: 1. Jesenovec 518, 2. Teran 444, višina: 1. Tabar 145, 2. Pavlin 145; mladinci: višina: 1. Stare 180, 2. Bizjak 180; pionirji: 60 m: 1. Kabič 8,7, 2. Štros 9,3, 200 m: 1. Štros 29,6, 2. Rozman 31,1; pionirke: 60 m: 1. Pavlin 9,0, 2. Šturm 9,1.

J. J.

Slavko Hvalica

»Dolgost življenja našega je kratka...«, je zapisal dr. France Prešeren pred več kot 130 leti. In ta misel nas pretrese vsakokrat, ko nas kruta smrt nepričakovano preseneti in napravi novo vrzel in rano v srcih vseh prijateljev, znancev in sodelavcev, ki smo poznali pokojnika in njegovo delo. Tako je iztrgala iz naših vrst našega dragega prijatelja in sodelavca Slavka Hvalica, od katerega smo se poslovili pred dnevi ob mnogo preranem grobu, saj mu je bilo komaj 51 let.

Bil je aktiven član družbenopolitičnih organizacij v Tržiču, kar izpričuje njegova aktivnost že v mladih letih in vse do prezgodnje smrti. Bil je aktiven, požrtvovalen in delaven mladinec, sekretar mestnega komiteja skoja, predsednik mladinske organizacije, bil pa je tudi med ustanovitelji močne strelske družine v Tržiču in med graditelji mladinskega doma.

Pred skoraj 25 leti je pričel aktivno delati tudi v AMD, kjer je kot član upravnega odbora in prireditvenega odbora ter zadnja leta kot podpredsednik društva delal vse do prerane smrti. Opravljal je številne odgovorne naloge in bil eden od sodelavcev pri organizaciji številnih prireditev in tekmovanj tako na Ljubelju pri cestno hitrostnih dirkah kot zdaj pri organizaciji motokros prireditev. Sodeloval je pri organizaciji 24 velikih mednarodnih tekmovanj od tega 5 svetovnih prvenstev.

Vse njegovo delo, pomoč in nasveti so pripomogli, da so tržiški organizatorji motokros tekmovanj zasloveli ne samo v Tržiču in Sloveniji ampak tudi v svetu. Za svoje delo je prejel več diplom, priznanj, zlato plaketo in spomenico ob 50-letnici motošporta v Tržiču.

Njegovo delo bo vedno živelo med nami kot trajen spomin in vzpodbuda za nadaljevanje njegovih prizadevanj, za rast in krepitev AMD društva.

J. Kikel

šport med vikendom

ODBOJKA — Derbi srečanje med Kamnikom in Jesenicami se je končalo z zmago Kamničanov s 3:2. V ženski ligi pa so Jeseničanke zmagale v Novem mestu, kjer so odpravile Krko s 3:1. S tem pa je tudi končano letošnje prvenstvo v obeh republiških ligah. V moški konkurenci so Jesenice zasedle 3. mesto, Kamnik pa je 6. V ženski konkurenci pa so Jeseničanke pristale na 5. mestu.

ROKOMET — V II. zvezni ligi je Alples premagal Olimpijo s 24:19 (15:9). Škofjeloška Jelovica je izgubila z Zagrebom s 17:22 (6:9). V republiški ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: Tržič : Krka 28:19 (12:8), Brežice : Sava 21:11 (12:5), Predvor : Izola 21:8 (13:4), Velenje : Kamnik 18:13 (9:6).

Pari prihodnjega kola: Jelovica : Slatina, Zamet : Alples, Ormož : Tržič, Predvor : Brežice, Šmartno : Sava, Kamnik : Dobravlje.

J. J.

RADOVLJICA — V hotelu Grajski dvor je bil letošnji republiški šahovski finale za pokal maršala Tita. Leščani: Roblek, Matjašič, Osterman, Cuderman so pripravili veliko presenečenje, saj so osvojili prvo mesto in tako za pol točke prehiteli favorita tega tekmovanja ekipo Maribora. (-dh) — Foto: S. Vengar

Še druge oblike pomoči ostarelim

Z večanjem števila starejšega prebivalstva v naši družbi se pojavlja poleg potreb po domskem varstvu starih občanov še vrsta drugih oblik. Medtem ko najbrž ne bo težko dobiti prostor v domu za starajoče, saj na primer v Ljubljani rasteta kar dva domova za ostarele, na Gorenjskem pa že gradijo ali se pripravljajo na gradnjo takih domov v Radovljici, Tržiču in Škofji Loki, v Kranju pa je pravkar dokončan tudi prizidek k domu Albina Drolca v Potočah, so druge oblike skrbi za stare občane nekako v ozadju. Verjetno si prav vsak starejši, ki ostane v poznih letih sam, pomoči potreben, morda tudi slabega zdravja ali celo priklenjen na posteljo, ne želi preseliti iz svojega doma, iz okolja, ki ga je vajen, v dom za ostarele. Zato so se ponekod pri nas (na primer v Mariboru in Velenju in še kje) že razvile tudi druge vrste skrbi za stare kot so soseska pomoč in organizirana nega bolnih ostarelih na domu.

V kranjski občini je prav gotovo z dvema domovoma za ostarele na Planini in v Potočah, za skupaj 250 občanov, za zdaj in tudi za nekaj let naprej poskrbljeno za potrebe po domskem varstvu starejših občanov. Lani je bilo v domovih za ostarele v občini in tudi v drugih slovenskih občinah 155 občanov iz Kranja. Večinoma so to upokojenci, ki si lahko v celoti ali pa deloma plačujejo oskrbnino, za 30 občanov pa stroške bivanja plačuje skupnost socialnega skrbstva.

Nekako v ozadju skrbi za ostarele, akcijski program je sprejela občinska konferenca SZDL že leta 1970, pa so ostale druge oblike pomoči in varstva starih občanov: to so sosedska pomoč, hišna pomoč, nega na domu, organizacija prehrane, delovna terapija, razvedrilo in druge oblike. Skupnost socialnega skrbstva Kranj se je zato odločila ugotavljati konkretne potrebe starih občanov po pomoči na domu. Iz ankete, ki jo je opravil Center za socialno delo Kranj, je razvidno, da v občini potrebuje kakršno koli pomoč na domu 311 občanov, saj je skoraj večina teh občanov bolnih ali vsaj slabšega zdravja. Pomoč na domu bi takoj potrebovalo 87 občanov, ostali pa jo bodo lahko prej ali slej. Najbolj so seveda potrebni pomoči takšni, ki živijo sami in so brez sorodnikov, slabega zdravja ali celo privezani na posteljo.

Do uresničitve programa nege ostarelih na domu, ki so si ga zastavili pri skupnosti za socialno skrbstvo, seveda ne bo moglo priti že jutri: rok za sestavo programa nege je sicer kratek, do 1. julija, sestavila pa naj bi ga delovna skupina, ki jo bo imenoval izvršni odbor skupnosti socialnega skrbstva. Na osnovi sprejetega programa pa bi verjetno kazalo z ostalimi interesnimi skupnostmi skleniti družbeni dogovor o izvajanju te oblike varstva ostarelih občanov v občini. L. M.

Tiskovna konferenca v Tacnu

Še so prosta mesta v šoli za miličnike

»Saj imamo film o dejavnosti naše šole,« je na letošnji redni vsakoletni tiskovni konferenci za novinarje povedal direktor Šole za miličnike kadete v Tacnu Franc Molan, »toda čeprav je star šele dve leti, je že zastarel. Tu imamo toliko novega, da mladim, ki se zanimajo za poklic miličnika, na naši šoli tega res ne moremo več kazati.«

Že na zunaj ta zdaj štiriletna šola, ki sodi v sklop petih šol Šolskega centra RSNZ, krepko spreminja videz. V gradnji je stavba, v kateri bo dobil prostor četrti letnik te šole, razen tega pa bodo tu še prostori za mladinsko delo, kulturne prireditve itd. Nova bo tudi večnamenska dvorana z 200 sedeži za predavanja. Modernizacija pa je vidna tudi znotraj šole v kabinetih v izredni skrbi za napredek vzgoje in tehnične vzgoje še posebej. Obnovljeni so vsi kabineti: tu je fonolaboratorij za pouk tujih jezikov, sodobno opremljen kabinet fizike in kemije z instrumenti, kakršnih bi bila vesela tudi kaka visoka šola, dopolnjujejo kabinet zvez in prometa, kabinet vojaške vzgoje, motoristike (zdaj imajo tudi motorje za motokros) in drugo.

»Vzporedno z dopolnjevanjem učnih pripomočkov«, pravi direktor šole, »pa seveda dopolnjujemo tudi program šolanja. Naš cilj je usposobitev miličnika za odgovorno delo, ki ga bo opravljal, zato je veliko časa namenjenega tudi praksi in sicer že v šoli in kasneje na obvezni praksi na PM. K utrjevanju in širjenju sposobnosti naših gojencev pa seveda prispeva še kup svobodnih aktivnosti, kar 27 jih imamo, od sekcije za ljubitelje službenih psov, do sekcije jezdenja, športnih in kulturnih sekcij, ki so sicer večinoma nadaljevanje učnega programa«.

Šola bo letos sprejela 180 novih učencev po sicer že znanih razpisnih pogojih. Po predhodnem vpisu, ki se je letos uveljavil, se je za šolo prijavilo 421 osmošolcev, kar je sicer nekolilo več kot lani, vendar razpis še ni končan. Številka pa nikakor ni prevelika, saj na šoli menijo, da je treba za dober izbor dokaj večje število kandidatov: zdravstveni kriteriji za sprejem v šolo so namreč strogi, saj je potrebna dobra fizična pripravljenost, šolanje je zahtevno in dokaj naporno, zato kandidate z motnjami v vidu, nizke rasti, s srčnimi hibami, okvarami vida, nevrozami odklanjajo. Iz zdravstvenih razlogov je odklonjenih toliko fantov, da šola meni, da v predšolskem in osnovnošolskem preventivnem zdravstvu otrok ne poteka vse tako kot bi moralo ali da je vsaj telesna vzgoja enostranska. Pri sprejemu je važen seveda tudi šolski uspeh v osnovni šoli, obvladanje slovenskega jezika, starost in drugo, kar pa po zaslugi poklicnega usmerjanja skupnosti za zaposlovanje osnovnošolci, ki se zanimajo za ta poklic, dobro poznajo. Med šolanjem miličnik kadet opravi tudi program vojaškega šolanja in s tem osvoji vojaško obveznost: razumljivo je, da naredi tudi vozniški izpit, saj mora obvladati vozniške veščine na različnih vozilih, ne dobi pa še vozniškega dovoljenja: le tega dobi po redni poti kot drugi občani.

Za šolo v Tacnu je značilna velika odprtost navzven: gojenci se vključujejo v dogajanja v krajevni skupnosti, kjer je šola, saj ne mine prireditev, na kateri ne bi sodelovali. Znani pa so po tem, da skupaj z ostalo mladino in JLA često opravljajo prostovoljno delo ali pri gradnji vodovoda kot je bilo to v partizanski vasi Golo ali recimo pri pripravljanju proge za letošnje svetovno mladinsko prvenstvo v smučanju v Kranjski gori; pa vzdrževanje skakalnice v Planici – za njimi je kar okoli 20.000 prostovoljnih ur.

L. M.

Miličniki vadili gorsko reševanje

KRVAVEC – Pretekli teden je Republiški sekretariat za notranje zadeve v sodelovanju z Upravo javne varnosti iz Kranja in kranjsko postajo Gorske reševalne službe pripravil na Krvavcu tečaj za miličnike gorske reševalce. Tečaj je bil končan v petek, 22. aprila, s spominsko svečanostjo, na kateri so se udeleženci tečaja in gostje spomnili pred leti na Krvavcu preminulega republiškega sekretarja za notranje zadeve Slavka Furlana. O njegovem liku in delu je govoril načelnik UJV Kranj Stane Mihalič.

Tečaja gorskega reševanja, ki ga je vodil inšpektor UJV Kranj Jože Drol, kot instruktorji pa so sodelovali kranjski gorski reševalci Emil Herlec, Tone Langerholc, Stane Rotar in Franci Ekar, se je udeležilo 16 miličnikov iz številnih postaj milice iz Slovenije. Omeniti velja, da se je na tečajih v preteklih letih za gorsko reševanje usposobilo že precej miličnikov. Udeleženci tečaja so se seznanili tudi z organizacijo planinstva in delovanjem Gorske reševalne službe.

-jk

Velika želja se je uresničila

Veliko slavje v Sovodnju – Kolektivu Termopola se je uresničila dolgoletna želja – Novi proizvodni in poslovni prostori – Na svečani otvoritvi je govoril republiški sekretar za delo Pavle Gantar – Napredek kraja je zagotovljen – Jeseni do Sovodnja še asfaltirana cesta

Nova proizvodna in poslovna zgradba Termopola v Sovodnju – Foto: F. Perdan

Sovodenj – V petek, 22. aprila, je bilo v Sovodnju v Poljanski dolini zares enkratno slavje. Slavil je celoten Termopolov kolektiv, slavila pa je tudi sovodenjska krajevna skupnost. Po osemnajstih letih so se dekleta in žene, možje in fantje s tega področja iz mnogo pretesnih in skrajno neustreznih termopolovih prostorov preselili v moderne proizvodne in poslovne prostore.

»Današnjega dne se veselimo prav vsi,« je dejal uvodoma predsednik delavskega sveta v podjetju Milan More, **»kajti dolgo smo ga morali čakati.«** Nato je v imenu kolektiva pozdravil vse goste.

»Vaša delovna zmaga pa je prav gotovo najlepše darilo tovarišu Titu za njegov 85. rojstni dan in za 40-letnico njegovega prihoda na čelo komunistične partije,« je dejal v nadaljevanju predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar. Poudaril je, da je Termopol v vseh letih močno vplival na razvoj kraja, da pa je otvoritev novih prostorov prav gotovo tudi nova prelomnica in nov mejnik. **»Sovodenj postaja vse bolj pomembno delavsko središče,«** je nadaljeval. **»To je izredno pomembno za nadaljnji razvoj kraja. Odpreti bo mogoče nova delovna mesta, zagotoviti ustrezne osebne dohodke, poskrbeti pa tudi za napredek na kulturnem, športnem in drugih področjih javnega življenja.«**

Nato je Tone Polajnar dejal: **»Delovni pogoji so bili doslej za Termpolov kolektiv skrajno nemogoči. Zdaj pa se bo produktivnost prav gotovo lahko močno povečala. Kajti tu imamo pridnega in delovnega človeka.«**

Letos so v Sovodnju že odprli celodnevno osnovno šolo. Pretekli petek so v kraju odprli nove prostore Termopola. **»Toda to še ni vse,«** je poudaril Tone Polajnar, **»kajti letos jeseni se bomo po predvidevanjih skoraj zagotovo srečali še enkrat. Takrat naj bi namreč odprli novo modernizirano in asfaltirano cesto Trebija – Sovodenj. Z deli naj bi namreč začeli že avgusta.«**

V nadaljevanju svečanosti je direktor podjetja inž. Janko Pogačnik spregovoril o dosedanjem razvoju podjetja. Spregovoril pa je tudi o težavah, ki so kolektiv pestile pri gradnji. Predvsem so bile to težave s finančnimi sredstvi in s pridobitvijo primerne lokacije. »Termopolovci« so nove prostore začeli graditi ob koncu lanskega junija. Delavci Gradisa so svoja dela opravili v rekordnem času. Zato je kolektiv Termopola že lahko v novih prostorih. Prav tako pa se je inž. Janko Pogačnik zahvalil podjetju Jugovinil iz Splita, ki je bil pripravljen prispevati kredite. Naložba za nekaj več kot 100-članski kolektiv zares ni bila majhna. V osnovna sredstva je bilo namreč potrebno vložiti prek 15 milijonov din.

»Zares ste lahko ponosni na vašo delovno zmago,« je nato dejal republiški sekretar za delo Pavle Gantar. **»Da ste dosegli to, je bilo potrebno trdo delo, potrebnega pa je bilo tudi veliko samoodrekanja. Moram pa istočasno pripomniti, da je vloga ‚malega gospodarstva' vse večja, da pa si pridobiva še tudi vse večji pomen. Zato je le-to močno zastopano tudi v srednjeročnem načrtu našega razvoja. Odpirajo se namreč vse večje možnosti za odpiranje takih obratov. To pa predvsem zato, ker se ‚malo gospodarstvo' lahko razvija tudi na manj razvitih področjih. Istočasno pa bodo vse večje delovne organizacije morale biti vse bolj zainteresirane za poslovno tehnično sodelovanje z manjšimi kolektivi. To pa bo pripomoglo k vedno večjemu zmanjševanju razlik med vasjo in mestom.«**

Po predaji darila direktorju Termopola inž. Janku Pogačniku, podarjeno mu je bilo za izredna prizadevanja pri gradnji nove tovarne, in krajšem kulturnem programu so si gostje in domačini z zanimanjem ogledali nove Termopolove prostore. V popoldanskih urah pa se je tovariškega srečanja, ki je sledilo, udeležila tudi delegacija iz prijateljske občine Sovodnje v Italiji. Sovodenjčani namreč z našimi rojaki iz zamejstva že dlje časa vzdržujejo prijateljske stike.

Še posebna čast pa je na petkovi svečanosti doletela delavki, ki sta v podjetju od vsega začetka. Ivanka Šifrar in Marica Burnik sta namreč »prerezali« trak ob vhodu v tovarno in tako svečano odprli Termopolove prostore.

J. Govekar

Pretekli teden je bil na Krvavcu tečaj za miličnike gorske reševalce. V petek je bila tudi spominska svečanost za pred leti preminulim republiškim sekretarjem za notranje zadeve Slavkom Furlanom.

Enotedenske šolske počitnice

Četrtek in petek sta delovna dneva, vendar šole ne bodo delale oziroma učenci ne bodo imeli pouka. Zato je republiški komite za šolstvo SRS poslal pretekli teden vsem šolam v Sloveniji okrožnico, v kateri jih seznanja z določili letos veljavnega šolskega koledarja, hkrati pa jih poziva, naj v četrtek in v petek poskrbijo za organizirano varstvo učencev, katerih starši so na delu, za vse zainteresirane učence pa naj pripravijo program prostovoljnih dejavnosti in rekreacije. Še posebej pa so z okrožnico opozorili ravnatelje šol, da so osebno odgovorni za izvajanje teh zahtev in, da ne bo več prostih dni, kot jih dovoljuje letošnji šolski koledar.

Letošnji šolski koledar med drugim določa, da so v osnovnih in srednjih šolah prosti dnevi 27. aprila in 2. in 3. maja. Hkrati s šolskim koledarjem pa je bil lani sprejet sklep, da bosta letos prosta tudi četrtek, 28. in petek 29. aprila in, da naj šole ta dva dni nadomestijo s poukom v soboto, 23. aprila in v soboto, 7. maja.

Zakaj lahko šole podaljšajo praznike, čeprav je republiški komite za delo sprejel sklep, da se prvomajski prazniki ne morejo podaljšati za ta dva dni, tudi z nadomeščanjem z delom ob prostih sobotah ne. Na republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje so se za ta dva prosta dneva odločili predvsem iz praktičnega pedagoškega dela. Že v pojasnilu k šolskemu koledarju so navedli, da je enodnevni ali dvodnevni pouk med državnimi prazniki ali nedeljo neintenziven in, da povzroča velike probleme šolam, ki imajo učence iz dijaških domov. Že prejšnja leta so šole pogosto zahtevale, da v takšnih primerih pouka ne bi bilo. Zlasti to velja za prvomajske praznike. Starši so v velikem številu odhajali na dopust in so s seboj jemali otroke. Če je več prostih dni strnjenih, odhajajo domov tudi srednješolci iz oddaljenejših krajev in jim dva prosta dneva veliko pomenita. Ker sta letos med prazniki samo dva prosta dneva, strokovne službe pri republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje menijo, da je bolj umestno prenesti pouk na bližnje sobote.

To pa ne pomeni, da bodo šolska vrata v teh dneh zaprta. Šole bodo v skladu z delovnim programom organizirale izlete, varstvo za učence, prehrano in druge dejavnosti. Podobno kot to delajo napr. ob slovenskem kulturnem prazniku ali dnevu mladosti. To se pravi, da bodo imeli prosto učenci, za učitelje in druge delavce na šolah pa četrtek in petek ne bosta prosta.

L. Bogataj